

ЗАТВЕРДЖЕНО
рішенням Національного агентства
із забезпечення якості освіти
протокол від 29 серпня 2019 р. №9

ЗВІТ (ВІДОМОСТІ) ПРО САМООЦІНЮВАННЯ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

Загальні відомості

Інформація про ЗВО

Реєстраційний номер ЗВО (ВСП ЗВО) у ЄДЕБО	19
Повна назва ЗВО	Маріупольський державний університет
Ідентифікаційний код ЗВО	26593428 (ЄДРПОУ)
ПІБ керівника ЗВО	Балабанов Костянтин Васильович
Посилання на офіційний веб-сайт ЗВО	http://mdu.in.ua/
ВСП ЗВО немає	
Повна назва ВСП ЗВО	
Ідентифікаційний код ВСП ЗВО	
ПІБ керівника ВСП ЗВО	
Посилання на офіційний веб-сайт ВСП ЗВО	

Загальна інформація про освітню програму, яка подається на акредитацію

ІД освітньої програми в ЄДЕБО	27718
Назва ОП	Туризм
Реквізити рішення про ліцензування спеціальності на відповідному рівні вищої освіти	Наказ Міністерства освіти і науки України від 21.06.2018 №1352-л
Цикл (рівень вищої освіти)	Другий (магістерський) рівень вищої освіти
Галузь знань, спеціальність та (за наявності) спеціалізація	24 Сфера обслуговування 242 Туризм
Структурний підрозділ, що забезпечує реалізацію ОП	Кафедра менеджменту
Професійна кваліфікація, яка присвоюється за ОП (за наявності)	-
Мова (мови) викладання	Українська
ПІБ та посада гаранта ОП	Балабаниць Анжеліка Володимирівна, професор, в. о. завідувача кафедри менеджменту МДУ

Загальні відомості про ОП, історію її розроблення та впровадження

Згідно з наказом МОН України від 21.06.2018 р. № 1352л Маріупольський державний університет отримав ліцензію на підготовку магістрів за спеціальністю 242 Туризм. Ліцензований обсяг складає 40 осіб (з урахуванням строків навчання).

Кафедрою менеджменту було розроблено та винесено на схвалення Вченою радою Маріупольського державного університету (протокол засідання від 28.02.2018 р №8) освітньо-професійну програму «Туризм». ОПП було введено в дію з вересня 2018 року (наказ МДУ №73 від 05.03 2018).

Освітня програма ступеня вищої освіти магістр зі спеціальності 242 Туризм – це система освітніх компонентів, методів, програмних результатів навчання, які в сукупності забезпечують як загальні, так і фахові компетентності випускників освітньої програми. Акцент у ОП здійснено на глибоку професійно-практичну підготовку студентів, що дозволяє сформувати знання, які опираються на найновітніші дослідження в сфері туризму.

Програма дозволяє всебічно вивчити специфіку здійснення туристичної діяльності та особливості обслуговування туристів як на вітчизняному, так і на міжнародному ринках. В Навчальний план підготовки магістрів зі спеціальності «Туризм» повністю відповідає завданням Освітньої програми. Послідовність вивчення дисциплін, план та графік навчального процесу, перелік та обсяг нормативних та вибірковок дисциплін відповідають структурно-логічній схемі підготовки здобувачів вищої освіти за спеціальністю «Туризм» і покликані сприяти забезпеченню відповідності програмних результатів навчання запитам потенційних роботодавців (стейкхолдерів).

Освітня програма збалансовано поєднує опанування певних загальних знань та здійснення розвитку загальних інтелектуальних здібностей; наявність широкого переліку вибірковок дисциплін, який дає можливість студенту сформувати власну траєкторію навчання. Освітньо-професійна підготовка магістра має прикладний характер; структура програми передбачає динамічне, інтегративне та інтерактивне навчання. Програма пропонує екзамен підхід до здійснення діяльності в сфері туризму та реалізує це через навчання та практичну підготовку. Передбачена у ОП практична підготовка дозволяє студентам отримати основні первинні практичні навички й уміння.

Поля для завантаження загальних документів:

<i>Назва/опис документа(ів)</i>	<i>Поле для завантаження документів</i>
*Освітня програма	X
*Навчальний план за ОП	X
Рецензії та відгуки роботодавців	X

1. Проектування та цілі освітньої програми

Якими є цілі ОП? У чому полягають особливості (унікальність) цієї програми?
коротке поле

Метою ОП є забезпечення підготовки висококваліфікованих фахівців з туризму, здатних проваджувати ефективну туристичну діяльність та забезпечувати відповідний рівень конкурентоспроможності туристичних послуг, проводити оригінальні самостійні наукові дослідження та здійснювати науково-педагогічну діяльність.

Акцент в ОП здійснено на глибоку професійно-практичну підготовку студентів, що дозволяє сформувати знання, які опираються на найновіші дослідження в сфері туризму. Програма дозволяє всебічно вивчити специфіку здійснення туристичної діяльності та особливості обслуговування туристів як на вітчизняному, так і на міжнародному ринках.

ОП орієнтована на сучасні особливості міжнародної туристичної діяльності; структура програми передбачає динамічне, інтегративне та інтерактивне навчання; дисципліни та модулі, що включені в програму, орієнтовані на актуальні напрями, в рамках яких можлива подальша професійна та наукова кар'єра здобувача.

ОП надає можливість навчатися за програмою доктора філософії галузі знань «Сфера обслуговування», адаптуватися до таких напрямів суміжної професійної діяльності як маркетингова, економічна та управлінська.

Продемонструйте, із посиланням на конкретні документи ЗВО, що цілі ОП відповідають місії та стратегії ЗВО

Згідно до Статуту МДУ (затверджений наказом МОН України №53 від 13.01.2017 р.) та Стратегії розвитку Маріупольського державного університету на 2016–2020 рр. (http://mdu.in.ua/index/msu_2012/0-77) формування цільових настанов ОП спеціальності 242«Туризм» здійснювалось відповідно основній меті університету – забезпечення наявності достатніх і збалансованих ресурсів для здійснення процесів забезпечення якості освіти; забезпечення європейської якості освіти та подальше входження в світове освітнє середовище. ОП відповідно до цих документів також спрямована на формування особистості шляхом патріотичного, правового, екологічного виховання, утвердження в учасників освітнього процесу моральних цінностей, соціальної активності, громадянської позиції та відповідальності, здорового способу життя, вміння вільно мислити та само організовуватися в сучасних умовах; забезпечення органічного поєднання в освітньому процесі освітньої, наукової та інноваційної діяльності; створення необхідних умов для реалізації учасниками освітнього процесу їхніх здібностей і талантів; збереження та примноження моральних, культурних, наукових цінностей і досягнень суспільства.

Опишіть, яким чином інтереси та пропозиції таких груп заінтересованих сторін(стейкхолдерів) були враховані під час формулювання цілей та програмних результатів навчання ОП:

- здобувачі вищої освіти та випускники програми *коротке поле*

У ході розробки ОП було залучено студентів ОС Бакалавр спеціальності 242 Туризм на етапах призначення компонентам освітньої програми кредитів ЄКТС та формування блоків вибіркового навчальних дисциплін.

- роботодавці *коротке поле*

Освітня програма розроблена співробітниками кафедри менеджменту після консультацій із потенційними роботодавцями, які підтвердили потребу підготовці фахівців цієї спеціальності.

До співпраці у цьому напрямі було залучено представників підприємств-баз практики:

ТОВ «Супутник», ТОВ «Азовінтур», ТОВ «Турдесвіт», ТОВ «Онікс-Тур», ТОВ «Театральний клуб» (ГРК «Посейдон»).

- академічна спільнота *коротке поле*

Велике значення при розробленні ОП мали консультації із науковцями; Капрановою Ларисою Григорівною, к.е.н., доцентом, зав. кафедри економічної теорії і підприємництва ВНЗ «ПДТУ», Горіною Ганною Олександрівною, д.е.н., доцентом, зав. кафедри міжнародної економіки та туризму Донецького національного університету економіки і торгівлі імені Михайла Туган-

Барановського; Прасул Юлією Іванівною, к.г.н, доцентом кафедри фізичної географії та картографії Харківського національного університету ім. В.Н. Каразіна; Кілінською Клавдією Йосифівною, д.г.н., професором, зав. кафедри соціальної географії та рекреаційного природокористування Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича; Уваровою Ганною Шевкетівною, к.п.н., доцентом кафедри країнознавства і туризму Національного авіаційного університету; Це особливо було важливо на таких етапах: вироблення концепції програми, моделі фахівця та формулювання основних результатів навчання; вибір та обґрунтування підходів до викладання, навчання та оцінювання; перевірка охоплення ключових загальних та предметно-спеціалізованих компетентностей; аналіз збалансованості та реалістичності програми.

Продемонструйте, яким чином цілі та програмні результати навчання ОП відбивають тенденції розвитку спеціальності та ринку праці *коротке поле*

Проектування змісту компонентів освітньої програми здійснювалось у відповідності з вимогами ринку праці. Кафедра менеджменту постійно відслідковує тенденції розвитку спеціальності на основі аналізу сформованої бази даних випускників; здійснення моніторингу працевлаштування та професійної кар'єри випускників із урахуванням їхнього здобутого фаху; залучення випускників до освітньої, наукової та інших видів діяльності кафедри. Так, у 2018 році випускниця спеціальності «Менеджмент» Анастасія Автушенко, заступник директора Готельно-ресторанного комплексу «Посейдон», прийняла участь у Всеукраїнській науково-практичній конференції «Сучасні технології управління туристичним та готельно-ресторанним бізнесом» і виступила з доповіддю «Особливості професійної діяльності менеджера в готельно-ресторанному бізнесі»; у 2019 році у Круглому столі «Маріуполь туристичний: проблеми та сучасні тенденції розвитку», на якому проводився конкурс студентських проектів, прийняла участь випускниця кафедри Козицька Аліна Олексіївна, проектний менеджер Агенції місцевої демократії у м. Маріуполь.

Продемонструйте, яким чином під час формулювання цілей та програмних результатів навчання ОП було враховано галузевий та регіональний контекст *коротке поле*

Під час формулювання цілей та програмних результатів навчання ОП було враховано галузевий та регіональний контекст. Цьому сприяла участь науково-педагогічних працівників і студентів у розробці та реалізації стратегії розвитку регіону діяльності ЗВО; моніторинг та участь у соціальних проєктах, які ініціюють органи місцевого самоврядування в регіоні.

Продемонструйте, яким чином під час формулювання цілей та програмних результатів навчання ОП було враховано досвід аналогічних вітчизняних та іноземних програм *коротке поле*

Під час формулювання цілей та програмних результатів навчання ОП було враховано досвід аналогічних вітчизняних та іноземних програм. Так, було проаналізовано досвід розробки освітньо-професійних програм другого магістерського рівня вищої освіти за спеціальністю 242 «Туризм» галузі знань 24 «Сфера обслуговування» у ЗВО: Львівський національний університет імені Івана Франка, Херсонський державний університет, Київський національний торговельно-економічний університет. Була досліджена практика реалізації Франко-Української програми підготовки магістрів за спеціальністю «Туризм. Культурна спадщина. Дозвілля» з Університетом Ліон-2 ім. Люм'єр (Франція) у Харківському національному економічному університеті ім.С.Кузнеця.

Продемонструйте, яким чином ОП дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності) *довге поле*

Стандарт відсутній.

Якщо стандарт вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти відсутній, поясніть, яким чином визначені ОП програмні результати навчання відповідають вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня? *довге поле*

Визначені освітньою програмою програмні результати забезпечують набуття здобувачами вищої освіти інтегральної компетентності - здатності розв'язувати складні задачі і проблеми у певній галузі професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог, що повністю відповідає 8 рівню (Магістр) Національної рамки кваліфікації.

Крім того, освітня програма повністю забезпечує набуття необхідних спеціалізованих концептуальних знань на рівні новітніх досягнень, які є основою для оригінального мислення та інноваційної діяльності, зокрема в контексті дослідницької роботи. Освітня програма також забезпечує досягнення певного рівня умінь щодо розв'язання складних задач і проблем на основі оновлення та інтеграції знань, часто в умовах неповної/недостатньої інформації та суперечливих вимог. Отримані програмні результати сприяють критичному осмисленню проблем у навчанні та/або професійній діяльності та на межі предметних галузей.

2. Структура та зміст освітньої програми

Яким є обсяг ОП (у кредитах ЄКТС)?	90 кредитів ЄКТС
Яким є обсяг освітніх компонентів (у кредитах ЄКТС), спрямованих на формування компетентностей, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності)?	90 кредитів ЄКТС
Який обсяг (у кредитах ЄКТС) відводиться на дисципліни за вибором здобувачів вищої освіти?	24 кредити ЄКТС
<p>Продемонструйте, що зміст ОП відповідає предметній області заявленої для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною)? <i>довге поле</i></p> <p>ОП П «Туризм» спеціальності 242 Туризм спрямована на підготовку магістрів з туризму, здатних проваджувати ефективну туристичну діяльність та забезпечувати відповідний рівень конкурентоспроможності туристичних послуг, проводити оригінальні самостійні наукові дослідження та здійснювати науково-педагогічну діяльність.</p> <p>Програма розроблена за принципом відмови від вузької спеціалізації у комплектуванні складових навчальної програми, що забезпечує підготовку висококваліфікованих фахівців з туризму, здатних працювати на посадах керівників туристичних фірм, агенцій, операторів, провідних спеціалістів місцевих департаментів з управління та розвитку туристичної діяльності та ін. Програма передбачає розробку циклу професійних дисциплін англійською мовою, що надає додаткові конкурентні переваги для випускників, які бажають працевлаштуватися у міжнародних туристичних компаніях – для бажаючих формується окрема академічна група.</p> <p>Основною метою впровадження ОПП є підготовка фахівців, здатних вирішувати практичні проблеми та складні спеціалізовані задачі, що характеризуються комплексністю та невизначеністю умов, у сфері туризму.</p> <p>Теоретичний зміст предметної області підготовки розкривається у різних компонентах освітньої програми. У таких компонентах освітньої програми як Ринок туристичних послуг, Моніторинг світового ринку туристичних послуг, Правове регулювання туристичної діяльності основний акцент спрямовано на вивчення парадигм, законів, закономірностей та принципів, передумов розвитку туризму.</p> <p>Компоненти Публічне адміністрування і соціальна відповідальність бізнесу, Інформаційні системи і технології управління організацією, Інноваційні моделі обслуговування іноземних туристів, Електронна комерція і логістика в туризмі, Стратегічне управління корпораціями у туризмі, Управління інноваціями в туризмі, Управління якістю в туризмі, Поведінка споживачів послуг гостинності, Стратегічний маркетинг в туризмі спрямовані на визначення та дослідження змісту концепцій соціально відповідального бізнесу, інформаційно-технологічної, інноваційного розвитку, сервісної, сталого туризму задля розвитку.</p> <p>Компоненти Фінансовий менеджмент, Бренд- менеджмент, Управління проектами, Управління потенціалом та діагностика діяльності підприємств у туризмі, Економіка міжнародного туризму базуються на методах аналізу та синтезу, прогнозування і планування, економічної діагностики. Ключовими компонентами, спрямованими на вивчення функцій, технологій, методів вивчення ринку туристичних послуг, його сегментування, аналізу ризиків туристичного бізнесу, технології організації туристичних подорожей виступають Ринок туристичних послуг, Моніторинг світового ринку туристичних послуг, Актуальні проблеми туризму і сфери послуг.</p> <p>Зазначені компоненти ОПП «Туризм» повністю відповідають предметній області підготовки магістрів з туризму.</p>	
<p>Яким чином здобувачам вищої освіти забезпечена можливість формування індивідуальної освітньої траєкторії? <i>коротке поле</i></p> <p>Згідно Положення про організацію освітнього процесу у Маріупольському державному університеті, навчання ЗВО здійснюється за індивідуальним навчальним планом. Індивідуальний навчальний план ЗВО складається на підставі робочого навчального плану на кожний навчальний рік і затверджується в порядку, встановленому університетом (п. 3.10).</p>	

Яким чином здобувачі вищої освіти можуть реалізувати своє право на вибір навчальних дисциплін? *довге поле*

Процедура здійснення вибору регламентується Положенням про організацію освітнього процесу у Маріупольському державному університеті (наказ № 196 від 26 червня 2015) Положенням про вибіркові дисципліни у Маріупольському державному університеті (наказ МДУ № 361 від 24.12.2015) відповідно до Розділу X статті 62 Закону України «Про вищу освіту».

Вибір навчальних дисциплін здійснюється здобувачем вищої освіти у межах, передбачених відповідною освітньою програмою та робочим навчальним планом, в обсязі, що становить не менш як 25 відсотків загальної кількості кредитів ЄКТС, передбачених для даного рівня вищої освіти.

Обсяг дисципліни вільного вибору циклу загальної підготовки студента становить 3 кредити ЄКТС (90 годин); циклу професійної підготовки – за вибором випускової кафедри.

Вивчення дисциплін за вибором для здобувачів першого рівня вищої освіти (ступінь бакалавра) розпочинається з III семестру, для здобувачів другого рівня вищої освіти (ступінь магістра) – з I семестру.

Для здобувачів ступеня бакалавра варіативна компонента освітньо-професійної програми становить 1800 год. / 60 кредитів

Для здобувачів другого рівня вищої освіти – ступінь магістра – варіативна компонента освітньо-професійної програми становить 720 год. / 24 кредити.

Для формування контингенту студентів для вивчення вибіркового дисциплін на наступний навчальний рік (навчальний семестр) декани факультетів ознайомлюють із затвердженими Вченою радою Каталогами елективних дисциплін та організують процедуру вибору їх студентами:

- до 01 лютого поточного навчального року – для здобувачів ступеню *бакалавр*
- до 01 жовтня поточного навчального року – для здобувачів ступеню *магістр*.

Після ознайомлення з Каталогами студенти

- здобувачі ступеню *бакалавра* за допомогою кураторів до 20 лютого в електронній формі (на офіційному сайті МДУ з використанням Google-form), до 01 березня – письмово визначають свій вибір щодо вивчення конкретних дисциплін, що є підставою для формування індивідуального навчального плану студента на наступний навчальний рік;

- здобувачі ступеню *магістра* за допомогою кураторів до 20 жовтня в електронній формі (на офіційному сайті МДУ за використанням Google-form), до 01 листопада – письмово визначають свій вибір щодо вивчення конкретних дисциплін.

На підставі заяв студентів та подання факультетів навчальним відділом формуються накази щодо створення груп для вивчення вибіркового дисциплін на наступний навчальний рік – для здобувачів ступеню бакалавр, на поточний навчальний рік – для здобувачів ступеню магістр.

Таким чином, в Маріупольському державному університеті реалізується стаття 62 Закону України «Про вищу освіту» щодо вибору здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у межах, передбачених відповідною освітньою програмою та навчальним планом, в обсязі, що становить не менш як 25 відсотків загальної кількості кредитів ЄКТС, передбачених для даного рівня вищої освіти.

Опишіть, яким чином ОП та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності *коротке поле*

Практична підготовка здобувачів вищої освіти є невід’ємною складовою частиною процесу підготовки магістрів ОП Туризм. Науково-дослідна практика проводиться у 3 семестрі після повного закінчення теоретичної підготовки, загальною тривалістю шість тижнів (18 кредитів ЄКТС) на посадах провідних спеціалістів туристичних фірм, агенцій, операторів, місцевих департаментів з управління та розвитку туристичної діяльності та ін.

Основний навчально-методичний документ, яким керуються ЗВО при проходженні науково-дослідної практики – програма (розроблена викладачами кафедри), вона визначає ціль, завдання, зміст і порядок проведення, форми та методи контролю і підведення підсумків практики. Метою

науково-дослідної практики є оволодіння студентами сучасними методами, управлінськими процедурами та технічними засобами виконання робіт у сфері міжнародного туристичного бізнесу та туристичної діяльності, а також підготовка кожним студентом індивідуального завдання для виконання кваліфікаційної роботи.

Основними базами практики студентів спеціальності «Туризм» є провідні підприємства, організації, установи м. Маріуполя, з якими укладено відповідні договори, серед яких ТОВ «Онікс-Тур», ТОВ «Степ», ТОВ «Азовінтур», ФОП Карнаух М.К. (Вімарко), ТОВ «Театральний клуб» (ГРК «Посейдон»), ТОВ «Журден» (Sapog cafe), ПП «Максаван» (Гранд готель), СПД Бедненко Г.В. ТА «Лімпопо», ТОВ «ТУРДЕСВІТ-ТРЕВЕЛ», ТОВ «Спутник», Ресторан «Диканька».

Продемонструйте, що ОП дозволяє забезпечити набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills) упродовж періоду навчання, які відповідають цілям та результатам навчання ОП *коротке поле*

Підготовка ЗВО за ОП включає низку соціально-комунікаційних заходів, проектів та групових форм навчальної роботи, які сприяють розвитку ключових соціальних навичок у ЗВО таких як: здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності; навички активного спілкування, пошуку та аналізу інформації; креативність, нестандартне творче мислення та бачення шляхів вирішення проблемних ситуацій тощо.

Формуванню активних соціальних навичок студентів сприяють проведення кафедрою менеджменту творчих та наукових конкурсів, зустрічей із практиками-організаторами туристичного бізнесу, круглих столів, дебатів та відкритих дискусій з проблемних питань туристичної галузі. Розвитку соціальних навичок сприяють участь ЗВО у громадських заходах, підтримка соціальних ініціатив, розробка та презентація власних проектів та досліджень. Так, у 2018 році студенти взяли участь у 1 «Туристичному зльоті», який було організовано кафедрою менеджменту. У ході заходу відбулися змагання команд студентів із розробки туристичних маршрутів. У 2019 році на кафедрі менеджменту був проведений Круглий стіл «Маріуполь туристичний: проблеми і сучасні тенденції розвитку». У межах заходу був проведений конкурс студентських проектів на тему «Стратегія розвитку Маріуполя туристичного». На таких заходах значна увага приділяється формуванню у студентів практичних навичок спілкування, обґрунтуванню власної думки. ОП дозволяє забезпечити набуття магістрами соціальних навичок упродовж періоду навчання.

Яким чином зміст ОП ураховує вимоги відповідного професійного стандарту? *коротке поле*

Професійні стандарти відсутні

Який підхід використовує ЗВО для співвіднесення обсягу окремих освітніх компонентів ОП (у кредитах ЄКТС) із фактичним навантаженням здобувачів вищої освіти (включно із самостійною роботою)? *коротке поле*

Основними видами навчальних занять в МДУ є: лекція; лабораторне, практичне, семінарське, індивідуальне заняття; консультація.

Самостійна робота є основним засобом оволодіння навчальним матеріалом у час, вільний від обов'язкових навчальних занять.

Час, відведений для самостійної роботи студента, регламентується робочим навчальним планом і повинен становити не менше 1/2 та не більше 2/3 від загального обсягу навчального часу студента для вивчення конкретної дисципліни.

Якщо за ОП здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти, продемонструйте, яким чином структура освітньої програми та навчальний план зумовлюються завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти *коротке поле*
Така форма навчання не впроваджена на освітній програмі та в університеті в цілому.

3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

Наведіть посилання на веб-сторінку, яка містить інформацію про правила прийому на навчання та вимоги до вступників ОП	http://mdu.in.ua/index/vstup/0-67
Поясніть, як правила прийому на навчання та вимоги до вступників ураховують особливості ОП? <i>коротке поле</i> <p>Конкурсний відбір для здобуття ступенів вищої освіти здійснюється за результатами вступних випробувань. Конкурсний відбір проводиться на основі конкурсного бала, який розраховується відповідно до Правил прийому. Правила прийому на навчання до Маріупольського державного університету в 2019 році розроблені приймальною комісією та затверджені Вченою радою університету відповідно до Умов прийому на навчання до закладів вищої освіти України в 2019 році затверджених наказом Міністерства освіти і науки України від 11 жовтня 2018 року № 1096 та зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 21 грудня 2018 року за № 1456/32908. (http://mdu.in.ua/PK/pp_2019_s_dodatkami.pdf).</p> <p>Для вступу на навчання для здобуття ступеня магістра на основі здобутого ступеня (освітньо-кваліфікаційного рівня) вищої освіти за спеціальністю 242 «Туризм» - у формі єдиного вступного іспиту з іноземної мови та фахових вступних випробувань. Ураховуючи особливості ОП екзаменаційна комісія перевіряє базову професійну підготовку студентів, отриманих при вивченні фахових дисциплін циклів бакалаврської підготовки, дає оцінку якості вирішення випускниками типових професійних завдань, оцінює рівень знань та умінь з метою перевірки здатності студентів до успішного проходження підготовки для здобуття освітнього рівня магістра зі спеціальності 242 «Туризм».</p>	
Яким документом ЗВО регулюється питання визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО? Яким чином забезпечується його доступність для учасників освітнього процесу? <i>коротке поле</i> <p>У Маріупольському державному університеті питання визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО регулюється:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Інструкцією про порядок визначення академічної різниці та перезарахування навчальних дисциплін у Маріупольському державному університеті, затвердженою протоколом засідання Вченої ради МДУ від 27.06.2019 № 11, введеною в дію наказом МДУ від 09.07.2019 №239. (http://mdu.in.ua/Ucheb/normativnye/instrukcija_pro_porjadok_viznachennja_akademichnoj.pdf) - Положенням про порядок переведення, поновлення та вступу на паралельне навчання у Маріупольському державному університеті (затверджено протокол засідання Вченої ради МДУ 02.02.2017 № 10, введено в дію наказом МДУ 16.02.2017 №71) (http://mdu.in.ua/Ucheb/normativnye/polozhennja_pro_perevedennja-ponovlennja_ta_vstupu.pdf) - Визнання результатів, отриманих під час академічної мобільності, регулюється Положенням про порядок реалізації права на академічну мобільність у Маріупольському державному університеті, затвердженим наказом МДУ № 350 від 10.11.2016 р. (http://mdu.in.ua/Ucheb/normativnye/polozhennja_pro_porjadok_realizaciji_prava_na_akad.pdf) <p>Право на академічну мобільність може бути реалізоване на підставі: міжнародних договорів про співробітництво в галузі освіти та науки; міжнародних програм та проектів; договорів про співробітництво між МДУ або його структурними підрозділами з вітчизняними або іноземними вищими навчальними закладами (науковими установами) та їх структурними підрозділами.</p>	
Опишіть на конкретних прикладах практику застосування вказаних правил на відповідній ОП (якщо такі були)? <i>коротке поле</i> <p>-</p>	
Яким документом ЗВО регулюється питання визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті? Яким чином забезпечується його доступність для учасників освітнього процесу? <i>коротке поле</i> <p>Опишіть на конкретних прикладах практику застосування вказаних правил на відповідній ОП (якщо такі були)? <i>коротке поле</i></p> <p>-</p>	

4. Навчання і викладання за освітньою програмою

Продемонструйте, яким чином форми та методи навчання і викладання на ОП сприяють досягненню програмних результатів навчання? Наведіть посилання на відповідні документи *коротке поле*

Організація навчальної діяльності за ОП «Туризм» здійснюється у вигляді: лекцій, мультимедійних лекцій, інтерактивних лекцій, семінарів, практичних занять, тренінгів, самостійної роботи (підготовка есе, презентацій, проєктів, рефератів, науково-дослідної практики, виконання курсової та кваліфікаційної роботи), за допомогою загально- та спеціальнонаукових методів: географічного, економічного, маркетингового, соціологічного аналізу та синтезу, прогнозування, психолого-аналітичних методів, проєктного, інформаційного (включно з ГІС-технологіями), методів рекреаційно-туристичного обслуговування, спеціальної/професійної педагогіки (педагогіки туризму).

Основними досягненнями програмних результатів завдяки оптимально обраним формам та методам навчання і викладання, є спрямованість освітньої програми ступеня вищої освіти магістр з галузі знань 24 Сфера обслуговування за спеціальністю 242 «Туризм» на глибоку спеціальну підготовку сучасних фахівців з туристичної справи; формування ініціативних фахівців з новим перспективним способом мислення, здатних не тільки застосовувати існуючі методи організації туристичної діяльності, але й удосконалювати їх.

Продемонструйте, яким чином форми і методи навчання і викладання відповідають вимогам студентоцентрованого підходу? Яким є рівень задоволеності здобувачів вищої освіти методами навчання і викладання відповідно до результатів опитувань? *коротке поле*

Студентоцентрований підхід передбачає: зарахування, досягнення, визнання та атестацію ЗВО; моніторинг успішності та досягнень ЗВО; рейтингове оцінювання діяльності ЗВО; вибір навчальних дисциплін (не менше 25%); участь в управлінні університетом (студенти є членами рейтингових комісій факультетів, стипендіальної комісії університету, науково-методичної ради, вченої ради); забезпечення академічної мобільності.

Методи навчання і викладання дисциплін ОП Туризм повністю відповідають концепту студентоцентрованості. Здобувачі другого магістерського рівня мають право вибирати навчальні дисципліни, що передбачено відповідним Положенням. Вибір навчальних дисциплін здійснюється здобувачем вищої освіти у межах, передбачених освітньою програмою та робочим навчальним планом спеціальності 242 «Туризм», в обсязі, що становить не менш як 25 відсотків загальної кількості кредитів ЄКТС, передбачених для даного рівня вищої освіти.

У процесі навчання за програмою передбачено активне залучення магістрантів до участі у web-конференціях, форумах, семінарах та інших заходах очної та дистанційної форми, що надає можливість особистого спілкування та обміну досвідом із провідними науковцями та практиками туристичної галузі.

Загальна оцінка студентами якості освітніх послуг МДУ досить висока (76,2% студентів «повністю» або «скоріше» задоволені своїм навчанням в університеті).

Продемонструйте, яким чином забезпечується відповідність методів навчання і викладання на ОП принципам академічної свободи *коротке поле*

Самостійність та незалежність учасників освітнього процесу передбачає: право учасників освітнього процесу приймати рішення щодо академічних (освітніх), організаційних, фінансових, кадрових та інших питань діяльності, що провадиться в порядку та межах, визначених чинним законодавством, під час провадження педагогічної, науково-педагогічної, наукової та/або інноваційної діяльності, що здійснюється на принципах свободи слова, думки і творчості, поширення знань та інформації, вільного оприлюднення і використання результатів наукових досліджень з урахуванням обмежень, установлених законом.

На ОП Туризм застосовуються інтерактивні методи у процесі вивчення окремих дисципліни для створення комфортних умов навчання, в яких усі студенти взаємодіють між собою. На заняттях здійснюється можливість обговорення різноманітних проблем, аргументування власного погляду, відбувається взаємодія викладача і студента, яка орієнтує особистість на розвиток її творчих і розумових здібностей та комунікативних навичок.

Студент і викладач виступають рівними суб'єктами навчального процесу. Викладач виконує функції помічника в роботі, консультанта, організатора. Під час діалогічного спілкування студенти навчаються мислити критично, розв'язувати складні проблеми на основі аналізу обставин і відповідної інформації, брати участь у різних дискусіях, приймати виважені рішення та спілкуватись у команді, вільно висловлювати свою особисту точку зору, філософські, політичні або релігійні погляди.

Опишіть, яким чином і у які строки учасникам освітнього процесу надається інформація щодо цілей, змісту та очікуваних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів *коротке поле*

Інформація про ОП (до введення її в дію), графік навчального процесу на поточний навчальний рік (на початку навчального року), графік екзаменаційної сесії (за місяць до проведення контрольних заходів) оприлюднюється на сайті МДУ.

Інформація щодо цілей, змісту та очікуваних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів міститься в робочих програмах навчальних дисциплін, програмах практик, методичних рекомендаціях щодо організації самостійної роботи студентів та оприлюднюється на Навчальному порталі МДУ. Екзамени та заліки оцінюються за національною, 100-бальною шкалою та шкалою ЄКТС. Національні оцінки «Зараховано», «Відмінно», «Добре», «Задовільно», оцінки ЄКТС «А», «В», «С», «D», «E» та бали від 60 до 100 за 100-бальною шкалою проставляються екзаменаторами у відомість обліку успішності та залікову книжку.

Інформація щодо державної атестації студентів ОП «Туризм» міститься в Положенні про порядок створення та організацію роботи Екзаменаційної комісії в МДУ. Термін визначається навчальним планом та графіком освітнього процесу.

Інформація про порядок проведення поточного і підсумкового контролю, оцінювання рівня навчальних досягнень, набуття фахових компетентностей ЗВО ОП «Туризм» відповідає вимогам ЄКТС, викладена в Положенні про організацію контролю та оцінювання успішності навчання здобувачів вищої освіти у МДУ (затверджено наказом МДУ 26.11.2015 №332).

Опишіть, яким чином відбувається поєднання навчання і досліджень під час реалізації ОП *довге поле*

Освітня програма «Туризм» збалансовано поєднує методи та форми навчання і досліджень: організацію лекцій за участі відомих науковців та практиків у сфері туризму з метою обговорення важливих аспектів досліджень; постійного наповнення освітнього процесу інформацією про новітні наукові досягнення у туристичній сфері; включення елементів наукового пошуку в процес вивчення певних тем (розділів, модулів) навчальних предметів; виконання курсових робіт, що мають прикладну спрямованість, нетипових завдань дослідницького характеру під час проходження практики, кваліфікаційних робіт, пов'язаних з проблематикою досліджень кафедри; залучення студентів до участі у роботі наукових гуртків та проектів університету, що забезпечує відповідні умови для творчої реалізації та психологічного комфорту процесу навчання.

Студенти ОП «Туризм» залучаються до участі у наукових форумах, семінарах, науково-практичних конференціях різного рівня, які проводяться як у м. Маріуполі, так і за його межами. Професійним становленням майбутніх фахівців у сфері туризму є їх участь в організації та проведенні науково-практичних конференцій, що проводяться на базі кафедри менеджменту та МДУ. Студенти ОП Туризм приймають активну участь у підготовці до видання збірки матеріалів конференцій, виступають у ролі секретарів секцій, доповідачів, беруть участь в оцінюванні тез наукових доповідей. Співорганізаторами конференції, що проводиться викладачами та студентами кафедри, є Асоціація туристичних підприємств м. Маріуполя, Департамент туризму Маріупольської міської ради, Відділення у м. Маріуполь Донецької торгово-промислової палати, провідні фахівці яких виступають рецензентами науково-дослідних робіт студентів. Зв'язки з Управлінням культури і туризму Маріупольської міської ради, підприємствами туристичної індустрії міста (ТОВ «Онікс-Тур», ТОВ «Азовінтур», ТОВ «ТУРДЕСВІТ-ТРЕВЕЛ», ТОВ «Спутник» та ін.), надають студентам можливість проходження науково-дослідної практики,

сприяють спілкуванню з провідними фахівцями та розвитку критичного мислення, комунікативних умінь щодо обміну науковою інформацією.

Викладачами кафедри застосовуються інноваційні технології навчання, які дозволяють ефективно залучати студентів до освітнього процесу. Це досягається використанням дидактичних матеріалів, сучасних засобів аудіо-візуального представлення результатів наукових досліджень; застосуванням різних методів і наочних засобів навчання, які активізують пізнавальну діяльність на аудиторних та позааудиторних заняттях; обговоренням під час семінарських занять результатів наукових досліджень студентів; проведенням відкритих засідань, круглих столів за участю викладачів та студентів. Запрошення досвідчених науковців та практиків для гостьових лекцій і залучення їх до викладання певних освітніх дисциплін дає змогу студентам набувати практичного досвіду та використовувати його під час написання курсової та кваліфікаційної роботи, що сприяє поєднанню навчання і досліджень під час реалізації ОП.

Продемонструйте, із посиланням на конкретні приклади, яким чином викладачі оновлюють зміст освітніх компонентів на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі *довге поле*

Положення про комплекс навчально-методичного забезпечення навчальної дисципліни Маріупольського державного університету розроблено як складова частина системи забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти Маріупольського державного університету. Положенням встановлюються однакові вимоги до змісту й оформлення комплексів навчально-методичного забезпечення навчальних дисциплін ОП «Туризм» за другим (магістерським) рівнем, передбачених навчальними планами, за якими здійснюється підготовка фахівців у Маріупольському державному університеті (далі – МДУ).

Передбачений Положенням зміст навчально-методичного забезпечення навчальної дисципліни є однією з умов, що дозволяють досягти необхідної якості освітньої діяльності, ефективно організувати самостійну роботу студента й зберегти структурно-логічну схему підготовки фахівців за освітньою програмою «Туризм», наступність у викладанні навчальних дисциплін. Вимоги Положення є обов'язковими для всіх кафедр МДУ.

Положення затверджено наказом МДУ 04.07.2016 №224 (протокол Вченої ради МДУ 24.06.2016 №13), зі змінами та доповненнями, внесеними згідно з протоколом Вченої ради МДУ 02.02.2017 №10, наказом МДУ від 27.02.2017 №85, протоколом Вченої ради МДУ 09.11.2018 № 3, введено в дію наказом МДУ 16.11.2018 № 454) (http://mdu.in.ua/Ucheb/normativnye/polozhennja_knmznd_zmini_listopad_2018.pdf)

Пріоритетними напрямками навчально-методичної роботи кафедри менеджменту є постійне вдосконалення та реалізація вимог щодо тематики та змісту дисциплін, що викладаються, послідовне поліпшення організації освітнього процесу, запровадження інноваційних технологій, актуалізація наукової компоненти дисциплін. Під час проведення науково-методичних семінарів кафедри менеджменту систематично обговорюються питання вдосконалення робочих програм навчальних дисциплін, розробки інноваційних технологій навчання, підготовки посібників та іншої навчально-методичної літератури. Питання практичної спрямованості навчальних дисциплін розглядається як важлива складова формування основних компетентностей фахівців – інформаційної, функціональної, навчально-пізнавальної, ціннісно-змістовної, комунікативної, соціальної тощо. З метою забезпечення цілісності освітнього матеріалу, забезпечення професійної спрямованості змісту навчання, попередження дублювання, врахування міждисциплінарних зв'язків робочі програми розглядаються та затверджуються на засіданнях кафедри. На підставі робочої програми навчальної дисципліни кафедрами розробляються комплекси навчально-методичного забезпечення.

Опишіть, яким чином навчання, викладання та наукові дослідження у межах ОП пов'язані із інтернаціоналізацією діяльності ЗВО *коротке поле*

Пріоритетним напрямком діяльності МДУ є міжнародні зв'язки, що постійно розширюються. Ефективною реалізацією моделі міжнародної співпраці, інтеграції у європейський освітній простір є той факт, що МДУ, не дивлячись на ситуацію в регіоні, постійно відвідують іноземні делегації, представники яких, читають лекції для студентів та викладачів університету, проводять

майстер-класи, беруть участь у заходах, що проходять у МДУ. У 2018 році університет відвідали 30 офіційних іноземних делегацій загальною чисельністю 52 особи, було підписано 115 угод про співробітництво з іноземними партнерами.

Викладачі кафедри брали участь у Міжнародному проекті зі спадкового туризму «Alector», в рамках якого здійснювали дослідження, аналіз та розробку туристичного маршруту в рамках проекту «Греки Приазов'я: історія, традиції, звичаї».

Кафедра менеджменту встановила та підтримує тісні ділові контакти з провідними вітчизняними та зарубіжними вченими-управлінцями та туризмознавцями, закладами вищої освіти Польщі, Греції, Франції: Угода щодо навчання за програмою подвійних дипломів між МДУ та Полонійною Академією в Ченстохові (Польща); Угода щодо навчання за програмою подвійних дипломів між МДУ та Університетом Овернь - Клермон 1 (Франція); Угода щодо академічного обміну студентів та викладачів між МДУ та Афінським національним університетом імені Каподистрії (Греція); Угода щодо академічного обміну студентів та викладачів між МДУ та Яннінським університетом (Греція).

5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

Опишіть, яким чином форми контрольних заходів у межах навчальних дисциплін ОП дозволяють перевірити досягнення програмних результатів навчання? *довге поле*

Формами контрольних заходів у межах навчальних дисциплін ОП «Туризм» за другим (магістерським) рівнем є поточний, підсумковий та державна атестація.

Поточний контроль включає усне та письмове опитування, тестові завдання в тому числі комп'ютерне тестування, презентації тощо і здійснюється по ходу навчання для всіх видів аудиторних занять під час їх проведення, в процесі програм засвоєння матеріалу окремого заняття або декількох занять в рамках модуля і дає можливість визначити ступінь сформованості знань, умінь, навичок, а також їх глибину і міцність. Мета поточного контролю – визначення рівня досягнень дисциплінарних результатів навчання студента за: певним розділом (темою) робочої програми дисципліни; практичними заняттями (контрольна робота або перевірка та захист індивідуального завдання); лабораторними роботами (перевірка та захист); семінарськими заняттями (виступ з рефератом, у дискусії).

Особливість такої форми контрольного заходу полягає в тому, що він дозволяє бачити процес становлення умінь і навичок студентів та своєчасно виявляти прогалини в їх знаннях і надавати допомогу в засвоєнні програмного матеріалу і, відповідно, вносити корективи в роботу викладача.

Поточний контроль стимулює відповідальність студента за підготовку до кожного заняття.

Формами підсумкового контролю за ОП «Туризм» є екзамени та заліки з урахуванням накопичених балів поточного контролю, захист курсової роботи та звіту з практики. Мета підсумкового контролю – встановити рівень сформованості комунікативної компетентності після закінчення вивчення предмету. Одна з важливих сфер застосування підсумкового контролю – атестація випускників, тобто встановлення відповідності рівня і якості підготовки студентів вимогам сучасних освітніх стандартів з певного розділу освітньої програми.

Підсумкова державна атестація ЗВО ОП «Туризм» за другим (магістерським) рівнем включає складання державного кваліфікаційного екзамену та публічний захист (демонстрація) кваліфікаційної роботи.

Контроль навчальної діяльності студентів дозволяє викладачу оцінювати одержані ними знання, уміння, навички, вчасно надавати необхідну допомогу і досягнути поставлених цілей навчання.

Яким чином забезпечуються чіткість та зрозумілість форм контрольних заходів та критеріїв оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти? *коротке поле*

Згідно П. 1.5. «Положення про організацію контролю та оцінювання успішності навчання здобувачів вищої освіти у МДУ» застосовуються такі основні види контролю: вхідний (попередній), поточний, рубіжний (тематичний, модульний), підсумковий, контроль залишкових знань.

Згідно п.1.6. зазначеного положення, перелік екзаменів та заліків семестрового контролю визначається робочим навчальним планом спеціальності. Форма проведення семестрового контролю (усна, письмова, комбінована, тестування тощо), зміст і структура контрольних завдань та критерії оцінювання визначаються рішенням відповідної кафедри, про що студенти інформуються на початку семестру.

Згідно П. 3.15 екзамени та заліки оцінюються за національною, 100-бальною шкалою та шкалою ЄКТС.

Національні оцінки «Зараховано», «Відмінно», «Добре», «Задовільно», оцінки ЄКТС «А», «В», «С», «D», «E» та бали від 60 до 100 за 100-бальною шкалою проставляються екзаменаторами у відомість обліку успішності, залікову книжку та навчальну картку студента.

Національні оцінки «Незадовільно», «Не зараховано», оцінки ЄКТС «FX», «F» та бали від 1 до 59 за 100-бальною шкалою заносяться лише у відомість обліку успішності.

В МДУ проводять також інші види контролю, які розрізняють за рівнями: кафедральний, факультетський, ректорський та міністерський (зовнішній). Зовнішній контроль усіх рівнів, на відміну від кафедрального, проводиться вибірково (в окремих академічних групах), тільки письмово і, як правило, є контролем залишкових знань.

Яким чином і у які строки інформація про форми контрольних заходів та критерії оцінювання доводяться до здобувачів вищої освіти? *коротке поле*

Форма проведення семестрового контролю (усна, письмова, комбінована, тестування тощо), зміст і структура контрольних завдань та критерії оцінювання визначаються рішенням відповідної кафедри, про що студенти інформуються на початку семестру.

Яким чином форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності)? *коротке поле*

Стандарт вищої освіти за спеціальністю 242 Туризм за другим (магістерським) рівнем відсутній. Згідно п.4 «Положення про організацію контролю та оцінювання успішності навчання здобувачів вищої освіти у МДУ» атестація випускників ОП «Туризм» спеціальності 242 Туризм за другим (магістерським) рівнем здійснюється відповідно до освітньо-професійної програми, Положення про порядок створення та організацію роботи Екзаменаційної комісії в Маріупольському державному університеті.

Атестація здобувачів вищої освіти ОП «Туризм» за другим (магістерським) рівнем здійснюється екзаменаційною комісією відповідно до освітньо-професійної програми після виконання студентом навчального плану та завершується видачею диплому встановленого державного зразка про присудження йому ступеня магістра з присвоєнням кваліфікації: Магістр з туризму.

Атестація випускників ОП «Туризм» за другим (магістерським) рівнем проводиться у формі складання державного кваліфікаційного екзамену і захисту кваліфікаційної роботи. Атестація здійснюється відкрито і публічно. Термін проведення атестації визначається навчальним планом та графіком освітнього процесу. До атестації допускаються студенти, які виконали всі вимоги освітньої програми та навчального плану.

Яким документом ЗВО регулюється процедура проведення контрольних заходів?

Яким чином забезпечується його доступність для учасників освітнього процесу? *коротке поле*

Процедура проведення контрольних заходів у МДУ регулюється Положенням про організацію контролю та оцінювання успішності навчання здобувачів вищої освіти у МДУ», яке знаходиться у вільному доступі на офіційній сторінці Маріупольського державного університету у розділі «Освітній процес» за посиланням http://mdu.in.ua/Dokumenty/polozhennia/polozhennja_pro_organizaciju_kontrolju_ta_ocinjuva.pdf

Яким чином ці процедури забезпечують об'єктивність екзаменаторів? Якими є процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів? Наведіть приклади застосування відповідних процедур на ОП *коротке поле*

В МДУ затверджений Етичний кодекс (протокол Конференції трудового колективу № 2 від 25.01.2019р. введено в дію наказом МДУ від 29.01.2019 №35), у якому прописані основні етичні засади діяльності Маріупольського державного університету. З метою сприяння дотриманню учасниками освітнього процесу положень цього Кодексу та розв'язання конфліктних ситуацій в МДУ створюється постійно діюча Комісія з питань дотримання Етичного кодексу МДУ. Кодекс знаходиться у вільному доступі на офіційній сторінці ЗВО за посиланням http://mdu.in.ua/Dokumenty/ustanovchi/etichnij_kodeks_mdu.pdf

На ОПП Туризм за другим (магістерським) рівнем подібних випадків не було.

Яким чином процедури ЗВО урегулюють порядок повторного проходження контрольних заходів? Наведіть приклади застосування відповідних правил на ОП *коротке поле*

Згідно п.4.3.13 Положення про організацію освітнього процесу у Маріупольському державному університеті, повторне складання екзаменів допускається не більше двох разів з кожної дисципліни: один раз викладачу, другий – комісії, яка створюється деканом факультету.

Процедура та порядок повторного проходження контрольних заходів за ОП «Туризм» ОС «Магістр» організовується та контролюється деканатом економіко-правового факультету МДУ. Повторне проходження контрольних заходів проходить відповідно до встановленого графіку.

Яким чином процедури ЗВО урегульовують порядок оскарження процедури та результатів проведення контрольних заходів? Наведіть приклади застосування відповідних правил на ОП коротке поле

Згідно п.3.16.7. Положення про організацію контролю та оцінювання успішності навчання здобувачів вищої освіти у МДУ, повторне складання екзаменів та заліків з метою підвищення позитивної оцінки не дозволяється. Як виняток, ректор може дозволити перескласти не більше двох екзаменів чи заліків студентові випускного курсу, якщо той претендує на одержання диплома з відзнакою.

Відповідно до п.6. Положення про порядок створення та організацію роботи Екзаменаційної комісії у Маріупольському державному університеті у випадку незгоди з оцінкою випускник має право подати апеляцію, у зв'язку з цим наказом ректора створюється комісія з розгляду апеляції. Комісія може запропонувати ректору університету ініціювати скасування відповідного рішення екзаменаційної комісії, створення нової ЕК і проведення нового засідання в присутності представників комісії з розгляду апеляції».

Оскарження результатів проведення контрольних заходів ОП «Туризм» ОС «Магістр» не відбувалось.

Які документи ЗВО містять політику, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності? коротке поле

Політику і процедури дотримання академічної доброчесності в МДУ викладено в Положенні про академічну доброчесність в Маріупольському державному університеті (затверджено протоколом Вченої ради МДУ від 17.05. 2018 № 203, введено в дію наказом МДУ від 29.05.2018 №203). Положення знаходиться у вільному доступі на офіційній сторінці МДУ за посиланням http://mdu.in.ua/Dokumenty/polozhennia/polozhennja_pro_akademichnu_dobrochesnist_v_mdu.pdf

Які технологічні рішення використовуються на ОП як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності? коротке поле

Відповідно до Закону України «Про освіту», Закону України «Про вищу освіту», листа МОН «Щодо забезпечення академічної доброчесності у закладах вищої освіти» від 24.10.2017 №1/9-565 в МДУ розроблена нормативно-правова база:

- Положення про академічну доброчесність в МДУ(затверджено протоколом Вченої ради МДУ від 17.05. 2018 № 203, введено в дію наказом МДУ від 29.05.2018 №203);
- Положення про запобігання та виявлення академічного плагіату в кваліфікаційних роботах студентів МДУ (затверджено наказом МДУ від 29.05. 2017 р. № 215, протокол Вченої ради МДУ від 24.05.2017 №13).
- Положення про запобігання та виявлення академічного плагіату в наукових працях науково-педагогічних працівників та здобувачів вищої освіти МДУ.
- Етичний кодекс.

16.05.2016 був укладений договір про співпрацю №16-05/2016 та договір про надання тестового доступу з ТОВ «Антиплагіат». Використання Системи слід вважати використанням облікових записів Авторизованими користувачами в онлайн режимі; завантаження наукових робіт в Систему. Така Система була встановлена в МДУ задля виявлення академічного плагіату в кваліфікаційних роботах студентів.

У 2016 році створено Інституційний депозитарій МДУ (електронний архів праць викладачів). На сьогодні, укладено Договір про співпрацю №25/06 від 25.06.2018р. з ТОВ «АНТИПЛАГІАТ» до 31.12.2025.

Предмет: перевірка наукових робіт здобувачів вищої освіти, наукових ступенів доктора і кандидата наук та освітньо-наукового ступеня доктора філософії.

Яким чином ЗВО популяризує академічну доброчесність серед здобувачів вищої освіти ОП? коротке поле до 1500 знаків

Для популяризації академічної доброчесності серед здобувачів вищої освіти ОП «Туризм» ОС «Магістр»: включено до робочої програми навчальної дисципліни «Методологія та організація наукових досліджень» тему «Академічна доброчесність та боротьба з академічним плагіатом». Серед заходів, які підвищують увагу до дотримання норм академічної етики і доброчесності слід виокремити: активне залучення студентів до розробки та впровадження політики й правил

академічної доброчесності, що спонукає їх брати на себе відповідальність за власну поведінку; перевірка академічного плагіату в наукових роботах студентів; періодичне обговорення на різних рівнях (від академічної групи і кафедри до Вченої ради і ректорату) стану запровадження етичних академічних норм у щоденному житті університету.

Кафедра менеджменту МДУ дотримується принципів академічної доброчесності з метою підвищення якості освіти і наукових досліджень. Тому всі кваліфікаційні роботи студентів ОП «Туризм» ОС «Магістр» рекомендуються до захисту в Екзаменаційній комісії тільки після обов'язкової перевірки на плагіат. Для цієї процедури застосовується сервіс з перевірки робіт здобувачів вищої освіти на плагіат – «Unicheck».

Яким чином ЗВО реагує на порушення академічної доброчесності? Наведіть приклади відповідних ситуацій щодо здобувачів вищої освіти відповідної ОП *коротке поле*

Організаційні принципи роботи Комісії з питань академічної доброчесності та відповідальність за порушення академічної доброчесності як з боку здобувачів вищої освіти, так і з боку науково-педагогічних працівників викладені у Положенні про академічну доброчесність в МДУ (затверджено протоколом Вченої ради МДУ від 17.05.2018 № 203, введено в дію наказом МДУ від 29.05.2018 №203). Положення знаходиться у вільному доступі на офіційній сторінці МДУ за посиланням

http://mdu.in.ua/Dokumenty/polozhennia/polozhennja_pro_akademichnu_dobrochesnist_v_mdu.pdf

Випадків порушення академічної доброчесності на ОПП «Туризм» ОС «Магістр» не спостерігалось.

6. Людські ресурси

Яким чином під час конкурсного добору викладачів ОП забезпечується необхідний рівень їх професіоналізму? *коротке поле*

Зарахування НПП на роботу до Університету здійснюється за конкурсним відбором відповідно до «Положення про проведення конкурсного відбору при заміщенні вакантних посад науково-педагогічних працівників, обрання за конкурсом та укладання з ними трудових договорів у Маріупольському державному університеті». Кадрове забезпечення освітнього процесу в Університеті має відповідати вимогам, що наведені у Постанові Кабінету Міністрів України від 30 грудня 2015 року № 1187 «Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти».

Положення про проведення конкурсного відбору при заміщенні вакантних посад науково-педагогічних працівників, обрання за конкурсом та укладання з ними трудових договорів у Маріупольському державному університеті

http://mdu.in.ua/Dokumenty/konkurs/polozhennja_pro_provedennja_konkursnogo_vidboru_npp.PDF

Опишіть, із посиланням на конкретні приклади, яким чином ЗВО залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу *коротке поле*

З метою залучення роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу Маріупольський державний університет щорічно проводить низку заходів, спрямованих на професійне становлення молодого фахівця, основними з яких є Презентація освітньої програми «Skills Lab» за напрямками «Успішна кар'єра» та «Власна справа» та «Skills Lab» за напрямком «Власна справа 2.0» від ГО «Маріупольська Спілка Молоді»; Зустріч з представниками центру зайнятості, провідних підприємств туристичної галузі, проведення тренінгів, зокрема «Співбесіда твоєї мрії». За підтримки Інформаційного центру ЄС на базі МДУ організується День кар'єри ЄС, що спрямований на інформування молоді про шляхи професійного зростання та кар'єрні можливості у контексті європейської інтеграції України.

До процесу викладання кафедра постійно залучає роботодавців. Так в 2019 році було проведено цикл лекцій представниками підприємств ТОВ «Супутник», ТА «Лімпопо», ТА «ANEX Tour».

Представники туристичних підприємств залучаються до рецензування кваліфікаційних робіт магістрів. Планується участь на передзахисті кваліфікаційних робіт директора ТОВ «Азовінтур» Кушніра М.І.

Опишіть, із посиланням на конкретні приклади, яким чином ЗВО залучає до аудиторних занять на ОП професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців *коротке поле*

Кафедра менеджменту щорічно проводить Всеукраїнську науково-практичну конференцію студентів, аспірантів та молодих вчених «Сучасні технології управління туристичним та готельно-ресторанним бізнесом», на яку запрошуються провідні фахівці у сфері туризму. Цього року кафедрою менеджменту було проведено Круглий стіл «Маріуполь туристичний: проблеми і сучасні тенденції розвитку», приурочений до Всесвітнього Дня туризму. Партнерами заходу виступили Франчайзингове туристичне агенство «ANEX Tour», туристична фірма «Party Travel», Travel Hous Marco Polo, Агенція місцевої демократії у м. Маріуполь.

Кафедра постійно залучає до читання лекцій представників підприємств-партнерів, з якими укладено угоди про співробітництво, а саме:

- лекцію на тему «Організація взаємодії з постачальниками послуг» провела директор ТА «Лімпопо» Бедненко Г.В.;

- лекцію на тему «Актуальні проблеми розвитку туризму» провів голова Асоціації туристичних фірм Маріуполя і Приазов'я, директор ТОВ "Супутник" Ворожбит Є.І.

Такі заходи спрямовані на підвищення рівня практичної підготовки студентів та сприяння їх майбутньому працевлаштуванню.

Опишіть, яким чином ЗВО сприяє професійному розвитку викладачів ОП?
Наведіть конкретні приклади такого сприяння *коротке поле*

Відповідно до Закону України «Про вищу освіту», «Положення про підвищення кваліфікації педагогічних, науково-педагогічних працівників Маріупольського державного університету»

Університет забезпечує підвищення кваліфікації та стажування педагогічних та науково-педагогічних працівників не рідше, ніж один раз на п'ять років.

Метою підвищення кваліфікації та стажування педагогічних та науково-педагогічних працівників є формування якісного педагогічного та науково-педагогічного персоналу Університету, що спрямоване на розв'язання кадрових проблем, їх мотивації до якісної професійної діяльності тощо.

Важливим напрямом роботи кафедри менеджменту є постійне підвищення кваліфікації професорсько-викладацького складу, яке реалізуються за рахунок навчання в аспірантурі, підвищення кваліфікаційного рівня, стажування тощо. Зокрема, пройшли підготовку в аспірантурі і захистили кандидатські дисертації Мацука В.М., Гапонюк О.І., Горбашевська М.О., Кислова Л.А., Семкова Л.В., Перепадя Ф.Л., Осипенко К.В.

За останні роки пройшли курси підвищення кваліфікації доценти кафедри: Гапонюк О.І., Кислова Л.А., Семкова Л.В. (Інститут підвищення кваліфікації ЛьвДУВС); доцент Мацука В.М. та старший викладач Скарга О.О. (ІПК ДВНЗ «ПДТУ»); доцент Перепадя Ф.Л. (ПВНЗ «Міжнародний інститут фінансів»).

Професор Омельченко В.Я. у 2017 році пройшов стажування в Одеському національному політехнічному університеті; професор Макогон Ю.В. у 2016 р. пройшов стажування в Інституті економіки промисловості НАН України.

Продемонструйте, що ЗВО стимулює розвиток викладацької майстерності *коротке поле*

Відповідно до Додатку 5 до Колективного договору МДУ від 23 березня 2015 р., «Положення про преміювання» головними критеріями оцінки праці при преміюванні науково-педагогічного персоналу є: а) вклад працівника в роботу зі студентами та керівниками підприємств по укладенню угод на цільову та поглиблену підготовку майбутніх фахівців; б) використання нетрадиційних форм організації дипломного та курсового проектування, залучення для цієї роботи керівників підприємств та організацій, розробка тематики курсових та дипломних робіт; в) підготовка науково-практичних кадрів вищої кваліфікації (кандидатів та докторів наук); г) використання та пропаганда передового досвіду ведення навчального процесу; г) рівень та якість читання лекцій; д) рівень та якість розроблених методичних посібників (новизна матеріалу, використання активних методів навчання, розвиток творчості студентів); е) рівень комп'ютеризації навчального процесу по курсу та по кафедрі в цілому; є) показники виконання навчального навантаження; ж) робота студентських гуртків і семінарів; з) підвищення професійного рівня та педагогічної майстерності, впровадження результатів підвищення кваліфікації в навчально-методичну роботу і наукові дослідження; и) суворе дотримання правил трудового розпорядку. Колективний договір між адміністрацією та трудовим колективом Маріупольського державного університету на 2015-2020 роки

http://mdu.in.ua/Dokumenty/ustanovchi/kolektivnij_dogovir_mizh_administracieju_ta_trudov.pdf

7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

Продемонструйте, яким чином фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення ОП забезпечують досягнення визначених ОП цілей та програмних результатів навчання? *коротке поле*

Фінансові ресурси МДУ складаються з фінансування із загального фонду Держбюджету та надходжень спеціального фонду Держбюджету. Фінансування із загального фонду Державного бюджету надається для покриття витрат, пов'язаних з навчанням студентів за державним замовленням. Надходження спеціального фонду складаються з надання платних послуг та отриманням грантів та цільових коштів на виконання окремих доручень.

МДУ розміщується у 5 навчальних корпусах (загальна площа 30883,6 м²), з них навчальні приміщення – 6702,5 м². Показник забезпечення навчальними приміщеннями (з урахуванням навчання у 3 зміни) становить 2,6 м², що відповідає вимогам п.33 Ліцензійних умов.

Інформаційне забезпечення освітньої діяльності формується на основі Наукової бібліотеки (160 000 одиниць фонду). Викладачі та студенти мають доступ до електронних баз (Polpred.com, електронна бібліотека видавництва «Центр учбової літератури», JournalTOCs, електронно-бібліотечна система BiblioRossica) та мережевих електронних ресурсів вільного доступу (Наукова електронна бібліотека періодичних видань НАН України, Електронна бібліотека «Мислене древо», Тематичний інтернет-навігатор Національної бібліотеки України імені В.І. Вернадського).

На офіційному сайті МДУ розміщується, систематично оновлюється та підтримується в актуальному стані інформація, що підлягає оприлюдненню.

Соціально-побутова інфраструктура МДУ включає Наукову бібліотеку, 3 медичні пункти, 3 їдальні та буфети, гуртожиток на 450 місць, спортивний комплекс.

Продемонструйте, яким чином освітнє середовище, створене у ЗВО, дозволяє задовольнити потреби та інтереси здобувачів вищої освіти ОП? Які заходи вживаються ЗВО задля виявлення і врахування цих потреб та інтересів? *коротке поле*

З метою оцінювання якості освітньої діяльності в університеті у 2016-2017 навч. році було запроваджено анкетування «Університет очима студентів». Загальна оцінка студентами якості освітніх послуг МДУ досить висока (76,2% студентів «повністю» або «скоріше» задоволені своїм навчанням в університеті).

Опишіть, яким чином ЗВО забезпечує безпечність освітнього середовища для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти (включаючи психічне здоров'я) *коротке поле*

Освітнє середовище Маріупольського державного університету є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, які навчаються за освітньою програмою 242 «Туризм». Освітня діяльність в Університеті спрямована на створення умов для особистого розвитку і творчої самореалізації людини, формування національних та загальнолюдських цінностей, створення рівних можливостей для молоді у здобутті якісної освіти, підготовки до життя і праці в сучасних умовах, розроблення та запровадження освітніх інноваційних технологій, демократизацію освіти та навчально-виховного процесу, розвитку неперервної освіти впродовж життя, інтеграцію української освіти в європейський і світовий простір, забезпечення соціального захисту студентів та науково-педагогічних працівників.

На базі Маріупольського державного університету створена Студентська рада – це орган студентського самоврядування. Її структура розроблена з урахуванням кращих традицій європейських закладів вищої освіти.

Діяльність студради спрямована на забезпечення та захист прав та інтересів студентів; виявлення та формування потенційних молодіжних лідерів; розвиток наукового і творчого потенціалу студентства; створення необхідних умов для проживання та відпочинку студентів.

Опишіть механізми освітньої, організаційної, інформаційної, консультативної та соціальної підтримки здобувачів вищої освіти? Яким є рівень задоволеності здобувачів вищої освіти цією підтримкою відповідно до результатів опитувань? *довге поле*

В університеті створено розгалужену структуру освітньої, організаційної, інформаційної, консультативної та соціальної підтримки здобувачів вищої освіти, яка включає, зокрема, молодіжний клуб, профспілку, інспектора з соціальної роботи, юрисконсульта, практичного психолога, куратора академічної групи. Допомога в адаптації до навчання в університеті здійснюється завдяки участі у культурно-масових заходах: дебют першокурсників; -організація зустрічей з представниками студентської ради університету, профспілки, молодіжним центром; анкетування щодо виявлення інтересів та потреб в організації позанавчального дозвілля. МДУ може отримати консультації інспектора з соціальної роботи у вирішенні організаційних питань (соціальні стипендії, матеріальна допомога, поселення у гуртожиток тощо). Постійно проводиться мотивація студентів до культурного розвитку через діяльність творчих колективів: НАНТ «Промінь»; Театральна студія «Tallant»; Вокальна студія; студія сучасного спортивного танцю «Еквілібріум».

Яким чином ЗВО створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами? Наведіть посилання на конкретні приклади створення таких умов на ОП (якщо такі були) *коротке поле*

Відповідно до п. 33 Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 30 грудня 2015 р. № 1187, в редакції постанови Кабінету Міністрів від 10 травня 2018 р. № 347 щодо доступності до навчальних приміщень для осіб з особливими освітніми потребами у Маріупольському державному університеті здійснено обстеження навчальних корпусів та студентського гуртожитку щодо їх відповідності державним будівельним нормам в частині доступності для маломобільних груп населення, розроблено та затверджено поквартальний План-графік на 2018-2020 рр. реконструкції та проведення ремонту навчальних корпусів Маріупольського державного університету щодо доступності до навчальних приміщень осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення.

Яким чином у ЗВО визначено політику та процедури врегулювання конфліктних ситуацій (включаючи пов'язаних із сексуальними домаганнями, дискримінацією та корупцією)?

Яким чином забезпечується їх доступність політики та процедур врегулювання для учасників освітнього процесу? Якою є практика їх застосування під час реалізації ОП?

довге поле

Відповідно до 2.1.8. Етичного кодексу МДУ однією з морально-етичних засад діяльності МДУ є взаємна довіра та взаємоповага, партнерство і взаємодопомога, що передбачає: створення та дотримання в МДУ атмосфери доброзичливості, партнерської взаємодії, колективної співпраці в освітній та професійній діяльності учасників освітнього процесу. Повага в університеті має бути взаємною, виявлятися як до інших, так і до себе. Варто поважати й цінувати різноманітні, а іноді й протилежні думки та ідеї. Обов'язковим є уникнення ситуацій залякування, погроз, принижень та паплюження честі колег, фізичного та психічного насильства, нецензурної мови, проявів будь-якої дискримінації. З метою розв'язання конфліктних ситуацій в МДУ створюється постійно діюча Комісія з питань дотримання Етичного кодексу МДУ

Етичний кодекс МДУ

http://mdu.in.ua/Dokumenty/ustanovchi/etichnij_kodeks_mdu.pdf

Конфліктних ситуацій на ОПП «Туризм» не виникало

8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

Яким документом ЗВО регулюються процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОП? Наведіть посилання на цей документ, оприлюднений у відкритому доступі в мережі Інтернет:

1) [Методичні рекомендації з розробки освітніх програм у МДУ](http://mdu.in.ua/Ucheb/normativnye/metodichni_rekomendaciji_z_rozrobki_osvitnikh_prog.pdf) (Наказ Маріупольського державного університету 20.11.2017 № 448; протокол Вченої ради МДУ 25.10.2017 №3): http://mdu.in.ua/Ucheb/normativnye/metodichni_rekomendaciji_z_rozrobki_osvitnikh_prog.pdf

2) Методичні рекомендації з розробки профілю освітніх програм (Наказ Маріупольського державного університету 20.11.2017 № 447 протоколи Вченої ради МДУ 25.10.2017 №3, 06.11.2017 №4): http://mdu.in.ua/Ucheb/normativnye/metodichni_rekomendaciji_z_rozrobki_profilju_osvit.pdf

Опишіть, яким чином та з якою періодичністю відбувається перегляд ОП? Які зміни були внесені до ОП за результатами останнього перегляду, чим вони були обґрунтовані? *довге поле*

Освітні програми розробляються в МДУ для всіх рівнів вищої освіти за кожною спеціальністю на підставі стандартів вищої освіти з урахуванням вимог Національної рамки кваліфікацій. З метою постійного удосконалення освітніх програм, забезпечення відповідності освітніх програм цілям, очікуванням, потребам і задоволенням стейкхолдерів та суспільства університет здійснює їх періодичний перегляд та моніторинг.

Розроблення, моніторинг та запровадження в навчальний процес освітніх програм МДУ здійснюється відповідно до системи внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності у Маріупольському державному університеті (затверджено Вченою радою МДУ від 22.10.2014 року). Моніторинг ОП та навчальних планів проводиться в Маріупольському державному університеті на таких рівнях:

1 рівень: кафедра – науково-методична комісія факультету – навчальний відділ – науково-методична рада;

2 рівень: студент – група – курс – факультет;

3 рівень: навчальна дисципліна – цикл підготовки – навчальний план.

Для вивчення ефективності функціонування освітньої програми використовується сукупність критеріїв, показників і методів дослідження.

У зв'язку з отриманням ліцензії за спеціальністю 242 Туризм за другим (магістерським) рівнем у 2018 році, ОПП «Туризм» було розроблено вперше і запроваджено з вересня 2018 р.

Продемонструйте, із посиланням на конкретні приклади, як здобувачі вищої освіти залучені до процесу періодичного перегляду ОП та інших процедур забезпечення її якості, а їх позиція береться до уваги під час перегляду ОП *коротке поле*

Здобувачі вищої освіти МДУ залучаються до процесу обговорення ще на етапі розробки проекту ОП відповідною робочою групою.

Відповідно до локальних нормативних актів, здобувачі вищої освіти залучені до роботи у дорадчих та робочих органах університету, зокрема, здобувачі вищої освіти є членами Науково-методичної ради, яка розглядає ОП та виносить рішення про рекомендацію/не рекомендацію до затвердження її Вченою радою.

Члени студентської ради університету також входять і до складу Вченої ради університету. За рішенням Вченої ради до її складу можуть входити представники організацій роботодавців. При цьому не менш як 75% відсотків складу Вченої ради повинні становити наукові, науково-педагогічні працівники Університету і не менш як 10% - виборні представники з числа студентів. (Положення про Вчену раду Маріупольського державного університету. (Наказ Маріупольського державного університету 28.12.2017 № 528, протокол Вченої ради МДУ 27.12.2017 №7)

Яким чином студентське самоврядування бере участь у процедурі внутрішнього забезпечення якості ОП *коротке поле*

Відповідно до Положення про систему забезпечення якості в МДУ (затверджено Вченою радою МДУ від 22.10.2014 року) залучення всіх учасників освітнього процесу (викладачі, науковці, навчально-допоміжний та обслуговуючий персонал, студенти) до забезпечення якості освіти,

мотивації студентів до здобуття якісних освітніх послуг є одним з ключових принципів СВЗЯ в університеті. Крім того, одним з рівнів СВЗЯ МДУ є студентський рівень. Здобувачі вищої освіти беруть участь в управлінні університетом (члени рейтингових комісій факультетів, стипендіальної комісії університету, науково-методичної ради, вченої ради).

Продемонструйте, із посиланням на конкретні приклади, як роботодавці безпосередньо або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду ОП та інших процедур забезпечення її якості *коротке поле*

Роботодавці безпосередньо залучаються до процесу періодичного перегляду ОП та інших процедур забезпечення її якості через організацію таких заходів: проведення ярмарок професій, конференцій, круглих столів, науково-методичних семінарів тощо.

Також одним із напрямів залучення спеціалістів до процесу періодичного перегляду ОП та інших процедур забезпечення її якості є їх запрошення до участі в підсумковій атестації у якості голів Екзаменаційних комісій.

Опишіть практику збирання та врахування інформації щодо кар'єрного шляху та траєкторій працевлаштування випускників ОП *коротке поле*

На виконання Розпорядження Кабінету Міністрів України від 27.08.2010 р. №1726 «Про підвищення рівня працевлаштування випускників вищих навчальних закладів» 01 грудня 2010 р. у Маріупольському державному університеті був створений відділ з організації практик та працевлаштування випускників, який рішенням Вченої ради від 10.10.2018 р. був реорганізований у навчальну лабораторію з організації практик та працевлаштування випускників. Відповідно до «Положення про навчальну лабораторію з організації практик та працевлаштування випускників Маріупольського державного університету», введеного в дію наказом Маріупольського державного університету від 19.10.2018 р. №394, серед завдань навчальної лабораторії є здійснення моніторингу працевлаштування випускників шляхом збору доповідних записок від кафедр. На основі аналізу наданої інформації формується щорічний загальний звіт щодо працевлаштування випускників МДУ, який обговорюється на засіданнях кафедр, вчених рад факультетів та університету.

Які недоліки в ОП та/або освітній діяльності з реалізації ОП були виявлені у ході здійснення процедур внутрішнього забезпечення якості за час її реалізації? Яким чином система забезпечення якості ЗВО відреагувала на ці недоліки? *довге поле*

З метою забезпечення якості вищої освіти та освітньої діяльності в МДУ, на етапах (МДУ, економіко-правовий факультет, випускова кафедра менеджменту) підготовки документів для ліцензування, розробки проекту ОП «Туризм» за другим (магістерським) рівнем аналізують усі складові для забезпечення якісного освітнього процесу. З метою виявлення недоліків, їх запобігання щосеместрово проводяться заміри залишкових знань ЗВО, розробляються складові КНМЗНД, аналізується стан кадрового, матеріально-технічного та інформаційного забезпечення ОПП.

Продемонструйте, що результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти беруться до уваги під час удосконалення ОП. Яким чином зауваження та пропозиції з останньої акредитації та акредитацій інших ОП були ураховані під час удосконалення цієї ОП? *довге поле*

У зв'язку з проходженням первинної акредитації ОП «Туризм» спеціальності 242 Туризм за другим (магістерським) рівнем в зазначеному пункті наведено зауваження та пропозиції з останньої акредитації за напрямом підготовки 6.140103 Туризм (Період акредитації: 2014-2018 рр.).

На підставі вивчення поданих матеріалів ліцензійної справи та перевірки стану організації професійної підготовки фахівців зі спеціальності «Туризм» у Маріупольському державному університеті, експертна комісія висловила наступні пропозиції та рекомендації:

1. Посилити роботу щодо впровадження спеціалізацій за спеціальністю 242 «Туризм» з метою забезпечення конкурентоспроможності випускників на ринку праці та задоволення потреб регіону.

Реалізація пропозиції: з метою забезпечення конкурентоспроможності випускників на ринку праці та задоволення потреб регіону, в план навчального процесу за спеціальністю 242 «Туризм» було

інтегровано наступні спеціалізації: «Туристична діяльність»; «Міжнародний туризм» (Рішення Вченої ради МДУ, протокол №8, від 28 лютого 2018 року).

2. Продовжити роботу щодо поповнення електронного бібліотечного фонду сучасними професійноорієнтованими виданнями в галузі туризму.

Реалізація пропозиції: на офіційному сайті бібліотеки МДУ (<http://slibr.mdu.in.ua/>) розміщується, систематично оновлюється та підтримується актуальна інформація, яка підлягає оприлюдненню, щодо стану та наявності електронного каталогу професійноорієнтованих видань в галузі туризму. Так, бібліотечний фонд за спеціальністю 242 «Туризм» постійно оновлюється:

кількість підручників за розділом (кількість екземплярів) Туризм. Економіка туризму на 01.07.2018 складала- 158, на 01.09.2019 – 671 (майже в 4,2 рази);

кількість підручників за переліком на 01.07.2018 складала- 2224, на 01.09.2019 – 2963 (33%);

Відбувається щорічна комплектація набору підручників з нормативних дисциплін для студентів ОП «Туризм».

3. Продовжити роботу щодо посилення дистанційного забезпечення викладання дисциплін циклів загальної та професійної підготовки.

Реалізація пропозиції: з метою посилення дистанційного забезпечення процесу навчання викладачами кафедр активно використовується система дистанційного навчання «Moodle», яка дозволяє організувати доступ до електронних навчальних ресурсів: навчально-методичних матеріалів з дисциплін, що викладаються в МДУ;

4. Продовжити роботу щодо розширення та оновлення комп'ютерного парку та придбання ліцензованих комп'ютерних програм, які рекомендовані для використання в освітньому процесі.

Реалізація пропозиції: у освітньому процесі за ОП «Туризм» активно використовуються прикладні комп'ютерні програми з дисциплін фахової підготовки:

1. Комп'ютерна програма «Парус»;

2. Програмне забезпечення MS Office, MS Excel (надбудова «Пакет аналізу»);

3. Програми – браузері: Internet Explorer, Opera, Google.

Опишіть, яким чином учасники академічної спільноти змістовно залучені до процедур внутрішнього забезпечення якості ОП? коротке поле

Відповідно до Положення про систему внутрішнього забезпечення якості в Університеті визначено такі рівні системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти: студентський, викладацький, кафедральний, факультетський, університетський. Крім того, залучення всіх учасників освітнього процесу (викладачі, науковці, навчально-допоміжний та обслуговуючий персонал, студенти) до забезпечення якості освіти, мотивації студентів до здобуття якісних освітніх послуг є одним з ключових принципів СВЗЯ в університеті.

Контроль за дотриманням нормативних вимог та принципів СВЗЯ здійснюють у межах своїх службових обов'язків проректори, керівники структурних підрозділів.

Опишіть розподіл відповідальності між різними структурними підрозділами ЗВО у контексті здійснення процесів і процедур внутрішнього забезпечення якості освіти коротке поле

Відповідно до Положення про систему внутрішнього забезпечення якості в Університеті визначено складові СВЗЯ МДУ, зокрема кадрове забезпечення освітньої діяльності, оцінювання науково-педагогічних та педагогічних працівників; матеріально-технічне та інформаційне забезпечення освітньої діяльності; навчально-методичне забезпечення освітньої діяльності; оцінювання здобувачів вищої освіти; забезпечення академічної мобільності здобувачів вищої освіти та науково-педагогічних працівників; забезпечення наявності інформаційних систем для ефективного управління освітнім процесом; здійснення моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм; забезпечення публічності інформації про освітні програми, ступені вищої освіти та кваліфікації; систему запобігання академічного плагіату у здобувачів вищої освіти. Контроль за дотриманням нормативних вимог та принципів СВЗЯ здійснюють у межах своїх службових обов'язків проректори, керівники структурних підрозділів.

9. Прозорість і публічність

Якими документами ЗВО регулюється права та обов'язки усіх учасників освітнього процесу? Яким чином забезпечується їх доступність для учасників освітнього процесу?
коротке поле

Забезпечення публічності інформації про освітні програми, ступені вищої освіти та кваліфікації є однією із складових СВЗЯ МДУ. Публічність інформації про діяльність Університету забезпечується згідно із Законом України «Про вищу освіту», наказом Міністерства освіти і науки України від 19.02.2015 р. №166 «Деякі питання оприлюднення інформації про діяльність вищих навчальних закладів». В університеті проводиться систематичне оновлення та підтримання в актуальному стані інформації, що підлягає оприлюдненню на офіційному веб-сайті МДУ.

[Статут МДУ](#)

http://mdu.in.ua/Dokumenty/ustanovchi/statut_mdu.pdf

[Правила внутрішнього розпорядку МДУ](#)

http://mdu.in.ua/Dokumenty/ustanovchi/pravila_vnutrishnogo_rozporjadku_mdu.pdf

[Колективний договір між адміністрацією та трудовим колективом Маріупольського державного університету на 2015-2020 роки](#)

http://mdu.in.ua/Dokumenty/ustanovchi/kolektivnij_dogovir_mizh_administracieju_ta_trudov.pdf

[Положення про систему внутрішнього забезпечення якості в Маріупольському державному університеті](#)

<http://mdu.in.ua/Dokumenty/systema.pdf>

Наведіть посилання на веб-сторінку, яка містить інформацію про оприлюднення на офіційному веб-сайті ЗВО відповідного проекту з метою отримання зауважень та пропозиції заінтересованих сторін (стейкхолдерів). Адреса веб-сторінки

Громадське обговорення

<http://mdu.in.ua/publ/>

Наведіть посилання на оприлюднену у відкритому доступі в мережі Інтернет інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти)

<http://mdu.in.ua/Ucheb/OPP/mag/turizm.pdf>

10. Навчання через дослідження (тільки для третього (освітньо-наукового рівня))

Продемонструйте, що зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) *коротке поле*

-

Опишіть, яким чином зміст освітньо-наукової програми забезпечує повноцінну підготовку здобувачів вищої освіти до дослідницької діяльності за спеціальністю та/або галуззю *коротке поле*

-

Опишіть, яким чином зміст освітньо-наукової програми забезпечує повноцінну підготовку здобувачів вищої освіти до викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю *коротке поле*

-

Продемонструйте дотичність тем наукових досліджень аспірантів (ад'юнктів) напрямам досліджень наукових керівників *коротке поле*

-

Опишіть з посиланням на конкретні приклади, як ЗВО організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень аспірантів (ад'юнктів) *коротке поле*

-

Проаналізуйте, як ЗВО забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, наведіть конкретні проекти та заходи *коротке поле*

-

Опишіть участь наукових керівників аспірантів у дослідницьких проектах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються *коротке поле*

-

Опишіть чинні практики дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів) *коротке поле*

-

Продемонструйте, що ЗВО вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності *коротке поле*

-

11. Перспективи подальшого розвитку ОП

Якими загалом є сильні та слабкі сторони ОП? довге поле

Освітня програма має чіткі цілі, які повністю відповідають місії університету та Стратегії його розвитку. Проектування змісту компонентів освітньої програми здійснювалось у відповідності з вимогами ринку праці з урахуванням галузевого і регіонального контексту.

Зміст освітніх компонент забезпечує формування необхідних компетентностей, як загальних, так і фахових, які набуваються поступово, формуються цілою низкою навчальних дисциплін.

У ході впровадження ОП у студентів формуються такі загальні компетенції, як: уміння спілкуватися у сучасному бізнес-середовищі; набуття гнучкого мислення, відкритість до застосування знань у широкому діапазоні можливих місць роботи та повсякденному житті; здатність до проведення комплексних досліджень, аналізу та синтезу інформації на основі логічної структуризації науково обґрунтованих фактів та ін.

ОП сприяє розвитку необхідних фахових компетентностей, таких як: здатність використовувати методи наукових досліджень у сфері туризму та рекреації; здатність упроваджувати в практику міжнародний досвід рекреаційно-туристичної діяльності; Розуміння механізмів взаємодії суб'єктів світового та національного туристичного ринків і положень соціально-відповідального бізнесу в туризмі та рекреації та ін.

У ОП належним чином забезпечений студентоцентризований підхід. Освітня програма містить широкий перелік вибіркових дисциплін, які надають можливість студентам здійснення поглибленої підготовки за спеціалізаціями, що визначають характер майбутньої діяльності, сприяють академічній мобільності студента та його особистим інтересам, дозволяють сформувати компетенції здобувача відповідно до вимог ринку праці.

Науково-дослідна практика магістрів на базі провідних підприємств галузі у м. Маріуполь, що передбачена ОП, сприяє розвитку професійних практичних знань; отриманню навичок ведення самостійної наукової роботи, дослідження й проведення експериментів; формуванню досвіду в дослідженні актуальної наукової проблеми.

Визначені ОП програмні результати навчання повністю відповідають вимогам 7 рівня (Магістр) Національної рамки кваліфікацій.

Якими є перспективи розвитку ОП упродовж найближчих 3 років? Які конкретні заходи ЗВО планує здійснити задля реалізації цих перспектив? довге поле

Враховуючи те, що процес розробки Стандарту вищої освіти України для другого магістерського рівня, галузь знань 24 «Сфера обслуговування», спеціальність 242 «Туризм» триває, у 2019 році було розпочато роботу щодо перегляду ОП відповідно до рекомендацій проекту цього Стандарту (проект - Міністерство освіти і науки України <https://mon.gov.ua> > app > proekty_standartiv_VO).

Було удосконалено перелік компетентностей фахівця та визначено нові результати навчання, що визначають нормативний зміст підготовки. Планується внести наступні зміни до розділу «Основні компоненти»: ввести компоненту «Управління стратегічними змінами у туристичних підприємствах» замість «Стратегічне управління корпораціями у туризмі», доповнити розділ освітньою компонентою «Міжнародне право»; форми державної атестації приведено у відповідність до проекту Стандарту.

З метою посилення орієнтації ОП на регіональний контекст планується ввести до розділу «Вибіркові компоненти» компоненту «Управління регіональним розвитком туризму». У ході впровадження ОП планується підвищити рівень участі студентів спеціальності та викладачів кафедри у соціальних, екологічних та туристичних проектах, які реалізуються в регіоні/країні.

З метою удосконалення ОП планується активізувати роботу щодо запровадження Програм подвійних дипломів з зарубіжними університетами.

Таблиця 1. Інформація про обов'язкові освітні компоненти ОП

Назва освітнього компонента	Вид компонента (дисципліна/курсова робота/практика/атестація/інше)	Поле для завантаження (силабуса або інших навчально-методичних матеріалів)	Відомості щодо МТЗ* (якщо викладання навчальної дисципліни потребує спеціального матеріально-технічного та/або інформаційного забезпечення, наведіть відомості щодо нього)
Публічне адміністрування і соціальна відповідальність бізнесу	дисципліна	X	
Інформаційні системи і технології управління організацією	дисципліна	X	
Методологія та організація наукових досліджень	дисципліна	X	
Іноземна мова у професійному середовищі	дисципліна	X	
Стратегічне управління корпораціями у туризмі	дисципліна	X	
Управління проектами	дисципліна	X	
Фінансовий менеджмент	дисципліна	X	
Управління потенціалом та діагностика діяльності підприємств	дисципліна	X	
Управління інноваціями в туризмі	дисципліна	X	
Управління якістю в туризмі	дисципліна	X	
Бренд-менеджмент	дисципліна	X	
Курсова робота за фахом	курс ова робота	X	
Науково-дослідна практика	практика	X	

Таблиця 2. Зведена інформація про викладачів

ПІБ викладача	Посада	Чи входить у групу забезпечення відповідної спеціальності?	Навчальні дисципліни, що їх викладає викладач на ОП (на основі таблиці 1)	Обґрунтування
Балабаниць Анжеліка Володимирівна	Професор	Так	Стратегічне управління корпораціями у туризмі	<p>1. Наявність за останні п'ять років наукових публікацій у періодичних виданнях, які включені до наукометричних баз, рекомендованих МОН, зокрема Scopus або Web of Science Core Collection:</p> <p>1.1. Balabanits Anzhelika. Improvement of the <i>Marketing Interaction</i> based on <i>Information Technologies</i>, Ovidius University / A. Balabanits, I. Minakova // Ovidius University Annals, Economic Sciences Series. – Constantza: Ovidius University, 2014. - XIII, issue 1 . – P. 696-701 (INDEX COPERNICUS).</p> <p>2. Наявність не менше п'яти наукових публікацій у наукових виданнях, включених до переліку наукових фахових видань України:</p> <p>1.1. Балабаниць А.В. Технологія планування стратегічних змін у системі управління маркетингом взаємодії підприємств / А.В. Балабаниць // <i>Економіка Крима</i>. Научний журнал. – Симферополь: ТНУ імені В.І. Вернадського, 2014. - № 3.- С. 115-119.</p> <p>1.2. Балабаниць А.В. Маркетингова технологія измерения лояльности потребителей / А.В. Балабаниць // <i>Торговля і ринок України: темат. зб. наук. пр.</i> – Донецьк: ДонНУЕТ, 2014 р. - № 37. - С. 46-52.</p> <p>1.3. Балабаниць А.В. Стратегічне управління маркетингом взаємодії на основі концепції стратегічних змін / А.В. Балабаниць, О.В. Воеводзинська // <i>Стратегія підприємства в контексті підвищення його конкурентоспособности</i>. Науковий журнал. – Донецьк: ДонНУЕТ, 2014 р. - №: 3 (3). - С. 10-13.</p> <p>1.4. Балабаниць А.В. Оцінка результативності маркетингового управління інноваційною активністю підприємств / А.В. Балабаниць, О.В. Воеводзинська // <i>Економічний аналіз: зб. наук. праць/ Тернопільський національний економічний університет</i>. –Тернопіль: Видавничо-поліграфічний центр Тернопільського національного економічного університету «Економічна думка», 2014.– Т. 16, № 2. - С. 25-33.</p> <p>1.5. Балабаниць А.В. Маркетингова технологія формування лояльності споживачів на ринку туристичних послуг / А.В. Балабаниць, В.М. Мацука // <i>Вісник Маріупольського державного університету</i>. Серія: Економіка. Збірник наукових праць. - Маріуполь: МДУ, 2018. – №14. – С.177-187.</p> <p>3. Наявність виданого підручника чи навчального посібника або монографії:</p> <p>3.1. Балабаниць А.В. Управление стратегическими изменениями - основа стратегического равновесия в системе маркетингового взаимодействия предприятий / А.В. Балабаниць, Л.В. Балабанова // Розділ у колективній монографії «Соціально-економічні вектори в розвитку на націоналните икономики: България, Украина» / под ред. А.А. Шубина. – Варна: Варненский экономический университет, 2014. - 596 с.</p>

				<p>3.2..Балабаниць А.В. Менеджмент взаємодії: навчальний посібник (для магістрів денної та заочної форми навчання спеціальності “Менеджмент організацій і адміністрування”) /А.В. Балабаниць. – Донецьк: ДонНУЕТ.- 2014. –188 с.</p> <p>3.3. Балабаниць А.В. Системи технологій: Навчальний посібник / А.В. Балабаниць. – Маріуполь: МДУ. – 2018. – 225 с.</p>
Омельченко Володимир Якович	Професор	Ні	Методологія та організація наукових досліджень	<p>1. Наявність за останні п'ять років наукових публікацій у періодичних виданнях, які включені до наукометричних баз, рекомендованих МОН, зокрема Scopus або Web of Science Core Collection:</p> <p>1.1. Omelchenko V. Lines of development of regional integration of the countries of south-east Asia / V. Omelchenko, V. Uzun // Северо-восточный азиатский форум: сб. науч. тр. – Харбин: Харбинский университет коммерции (КНР), 2017.</p> <p>1.2. Омельченко В.Я. Інвестиційна політика ASEAN на рубежі ХХ-ХХІ століть в умовах посилення глобальних інтеграційних процесі / Омельченко В.Я., Узун В.В. // Збірник наукових праць Черкаського державного технологічного університету. Серія «Економічні науки». Вип. 50. – Черкаси: вид-во ЧДТЕУ, 2018. – С. 55-61.</p> <p>1.3. Omelchenko V. Regional stakeholders in territory marketing of Latvian regions / Sergeys Ignatyevs, Oleg Diegtiar, Olga Gaponiuk, Krystyna Osypenko, Vladimir Omelchenko, Andrii Cherkasov // European Research on Management and Business Economics. – у друці. (Scopus).</p> <p>2. Наявність не менше п'яти наукових публікацій у наукових виданнях, включених до переліку наукових фахових видань України:</p> <p>2.1. Омельченко В.Я. Механизмы влияния информационно-коммуникационной среды на глобальные бизнес-процесс / В.Я. Омельченко, А.П. Омельченко, А.В. Омельченко // Проблемы развития внешнеэкономических связей и привлечения иностранных инвестиций: региональный аспект: сб. науч. тр. – Донецк: ДонНУ, 2014. – С. 270-273.</p> <p>2.2. Омельченко В.Я. Информационные системы интегрированного управления цепями поставок / В.Я. Омельченко, А.П. Омельченко // Маркетинг і цифровітехнології. - Одеса, ОНПУ, 2014. - С. 119-122.</p> <p>2.3. Омельченко В.Я. Интеграция кластерных и логистических систем в информационно-инновационном развитии производственных процессов / В.Я. Омельченко, А.П. Омельченко, А.В. Омельченко // Маркетинг і цифровітехнології. - Одеса, ОНПУ, 2016 - С. 125-129.</p> <p>2.4. Омельченко В.Я. Науково-методологічні основи формування конкурентних переваг суб'єктів економіки в контексті розвитку глобальної інноваційної гіперконкуренції / В.Я. Омельченко // Вісник Хмельницького національного університету: Економічні науки: наук. журн.- Хмельниц. нац. ун-т. – Хмельницький, [б. в.], 2016. – № 3, Т. 2. – С. 146-154.</p> <p>2.5. Омельченко В.Я. Еволюція етапів та механізмів розвитку глобального електронного бізнесу / В.Я. Омельченко. – Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції до 70-річчя Київського КНТЕУ. - КНТЕУ, м. Київ. - Частина 2., 2016. – С.933 – 943.</p> <p>2.6. Омельченко В.Я. Тенденції розвитку світового ринку ІТ-аутсорсингу / В.Я. Омельченко, Г.П. Омельченко, О.В. Омельченко // Маркетинг і цифрові технології: Зб.</p>

				<p>матеріалів III Міжнародної науково-практичної конференції. 25-26 травня 2018, Одеса. — Одеса: ТЕС, 2018. — 186 с.(с. 128–130)</p> <p>3. Наявність виданого підручника чи навчального посібника або монографії:</p> <p>3.1. Международный маркетинг [текст]: учеб. пособ. с грифом МОН (Издание 2-е, дополненное) / В.Я. Омельченко, В.Г. Кузнецов, А.В. Таранич. – Донецк: Издательство, ДонНУ, 2013. –228 с.</p> <p>3.2. Маркетингово-логистические механизмы повышения конкурентоспособности национальных экономик в контексте концепции устойчивого развития / В.Я. Омельченко, А.П. Омельченко // Управление устойчивым развитием в условиях переходной экономики: [монографія] / ред. М. Шмидт, Б. Хансманн, Д.А. Палехов, Г.Г. Пивняк, Ю.С. Шемшученко, А.Ф. Павленко, А.Г.Шапарь, В.Я. Швец, Л.Л. Палехова. – Дніпропетровськ – Коттбус: НГУ-БТУ, 2015. – С. 219-241.</p> <p>3.3. Галузеві особливості конкурентоспроможності в умовах глобалізації / В.Я. Омельченко, А.В. Омельченко // Конкурентоспроможність підприємств в умовах ринкової економіки [монографія]: Том 3. - Одеса: ОНПУ, 2015. – С. 300-322.</p> <p>3.4. Омельченко В.Я., Омельченко А.В., Омельченко Г.П. Развитие электронной логистики в системе мировой информационной экономики [монографія]. – Маріуполь: Видавництво «МДУ», 2017. - 246 с.</p> <p>3.5. Омельченко В.Я. Развитие маркетингу в умовах інформатизації суспільства: колективна монографія / за ред. О.К. Шафалюка, В.П. Пилипчука. – Київ: вид-во КНЕУ, 2018. – 381 с.</p>
Мацука Вікторія Миколаївна	Доцент	Так	<p>Управління інноваціями в туризмі, Управління потенціалом та діагностика діяльності підприємств, Фінансовий менеджмент, Управління проектами</p>	<p>1. Наявність за останні п'ять років наукових публікацій у періодичних виданнях, які включені до наукометричних баз, рекомендованих МОН, зокрема Scopus або Web of Science Core Collection:</p> <p>1.1. Мацука В.М. Транснаціоналізація туризму в умовах сучасності / В.М. Мацука // Вісник Одеського національного університету імені І.І. Мечникова. Серія «Економіка». – Одеса: ОНУ імені І.І. Мечникова, 2017. – Т. 22 - № 4 (57). – С. 21-25. (Журнал включено до міжнародної наукометричної бази Index Copernicus (ICV 2015: 29.18))</p> <p>2. Наявність не менше п'яти наукових публікацій у наукових виданнях, включених до переліку наукових фахових видань України.</p> <p>2.1. Мацука В.М. Інвестиційна привабливість туристичної галузі України / В.М. Мацука//Економіка. Управління. Інновації, 2014.–№1(11) [Електронний ресурс]. – Режим доступу до журналу: http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?Z21ID=&I21DBN=UJRN&P21DBN=UJRN&S21STN=1&S21REF=10&S21FMT=njuu_all&C21COM=S&S21CNR=20&S21P01=0&S21P02=0&S21P03=I=&S21COLORTERMS=</p> <p>2.2. Мацука В.М. Інтегровані маркетингові комунікації в розвитку туристичних підприємств/В.М. Мацука, Г.І. Брітченко// Інформаційне суспільство: науковий журнал, Інститут журналістики КНУ імені Тараса Шевченка. – К., 2014. – Вип.20.- с. 47-51.</p> <p>2.3. Мацука В.М. Инвестиционное обеспечение культурного туризма на основе ценности всемирного наследия/ В.М.Мацука// Електронне наукове видання «Глобальні та національні проблеми економіки», 2016. – №9. – С. 42-47 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://global-national.in.ua/issue-9-2016/17-vipusk-9-lyutij-2016/1658-</p>

				<p>matsuka-v-n-investitsionnoe-obespechenie-kulturnogo-turizma-na-osnove-tsennosti-vsemirnogo-naslediya (Index Copernicus)</p> <p>2.4. Мацука В.М. Маркетингова технологія формування лояльності споживачів на ринку туристичних послуг / А.В. Балабаниць, В.М. Мацука // Вісник Маріупольського державного університету. Серія: Економіка. Збірник наукових праць. 2017, вип. 14. - С.177-186. («Index Copernicus International») (Польща)</p> <p>2.5. Мацука В.М. Оцінка конкурентоспроможності України на світовому туристичному ринку/В.М. Мацука// Вісник Маріупольського державного університету. Серія: Економіка. Збірник наукових праць. Випуск 16 – Маріуполь: Видавничий відділ МДУ, 2018 –с. 93-102. («Index Copernicus International») (Польща)</p> <p>3. Наявність виданого підручника чи навчального посібника або монографії:</p> <p>3.1. Мацука В.М. Інвестиційна діяльність в туристичній індустрії: Навчальний посібник / В.М. Мацука. – Маріуполь: МДУ. – 2015. – 242 с.</p> <p>3.2. Мацука В.М. Міжнародна інвестиційна діяльність: Навчальний посібник / В.М. Мацука, Т.І. Ніколенко. – Маріуполь: МДУ. – 2016. – 164 с. (Змістовий модуль 1. – С.7-37, 86-103; Змістовий модуль 2. – С. 77-121)</p>
Кислова Людмила Анатоліївна	Доцент	Ні	Бренд-менеджмент; Стратегічний менеджмент і маркетинг (за видами економічної діяльності)	<p>1. Наявність за останні п'ять років наукових публікацій у періодичних виданнях, які включені до наукометричних баз, рекомендованих МОН, зокрема Scopus або Web of Science Core Collection:</p> <p>1.1. Кислова Л.А. Історичні аспекти та концептуальні основи сталого розвитку / Л.А. Кислова // Економічний аналіз: зб. наук. праць / Тернопільський національний економічний університет; ред. кол.: В. А. Дерій (голов. ред.) та ін. – Тернопіль: Видавничо-поліграфічний центр Тернопільського національного економічного університету “Економічна думка”, 2014. – Т. 18, № 1. - ISSN 1993-0259. – ISSN 2219-4649. – С. 20-24. (INDEX COPERNICUS, WorldCat, Google Scholar, Windows Live Academic, ResearchBible, Open Academic Journals Index, CiteFactor)</p> <p>2. Наявність не менше п'яти наукових публікацій у наукових виданнях, включених до переліку наукових фахових видань України:</p> <p>2.1. Кислова Л.А. Аналіз довгострокових тенденцій глобалізації та економічного зростання / Л.А. Кислова // Вісник Маріупольського державного університету. Серія: Економіка. – Маріуполь: МДУ, 2014. – Вип. 8. – С.139 – 145. (INDEX COPERNICUS).</p> <p>2.2. Кислова Л.А. Особливості формування моделі економічної безпеки країни / Л.А. Кислова // Вісник Приазовського державного технічного університету. Серія: Економічні науки: Зб. наук. праць. – Маріуполь: ДВНЗ «ПДТУ», 2014. – Вип. 27. – 2014. – С. 73 – 80. - ISSN: 2225 - 6725 (INDEX COPERNICUS).</p> <p>2.3. Кислова Л.А. Характеристика структурних мегатенденцій розвитку ресурсного і виробничого потенціалу світового ринку чорних металів / Л.А. Кислова// Вісник ПДТУ. Серія: Економічні науки. Випуск 30. [Наукове видання.] – Маріуполь: ПДТУ. – 2015. – С.161-168. (INDEX COPERNICUS).</p> <p>2.4. Кислова Л.А. Концептуальні аспекти забезпечення стійкого та безпечного розвитку реального сектора економіки / Л.А. Кислова // Вісник МДУ. Серія: Економіка. Випуск 10. [Наукове видання.] – Маріуполь: МДУ. – 2015. – С.46-53. (INDEX COPERNICUS).</p>

				<p>2.5. Кислова Л.А. Застосування бенчмаркінгу в управлінні економічною безпекою металургійних підприємств / Л.А. Кислова // Вісник МДУ. Серія: Економіка. Випуск 12. [Наукове видання.] – Маріуполь: МДУ. – 2016. – С.81-89. (INDEX COPERNICUS).</p> <p>2.6. Кислова Л.А. Оцінка сучасної демографічної ситуації в країнах світу / Л.А. Кислова, А.В. Влас // Вісник МДУ. Серія: Економіка. Випуск 14. [Наукове видання.] – Маріуполь: МДУ. – 2017. – С.101-110. (INDEX COPERNICUS).</p> <p>2.7. Кислова Л.А. Аналіз середовища функціонування підприємств металургійної галузі України / Л.А. Кислова // Вісник ПДТУ. Серія: Економічні науки [Наукове видання]. – Маріуполь: ПДТУ. – 2017. - № 33. – С. 73-80. (INDEX COPERNICUS).</p> <p>2.8. Кислова Л.А. Проблеми стратегічного планування фінансово-економічної безпеки на підприємствах України / Л.А. Кислова // Вісник МДУ. Серія: Економіка. Випуск 15. [Наукове видання.] – Маріуполь: МДУ. – 2018. – С. 20-27. (INDEX COPERNICUS).</p> <p>2.9. Kyslova L.A. The impact of demographic processes on national economic security / L.A. Kyslova // Вісник МДУ. Серія: Економіка. Випуск 16. [Наукове видання.] – Маріуполь: МДУ. – 2018. – С.5–11. (INDEX COPERNICUS).</p> <p>3. Наявність виданого підручника чи навчального посібника або монографії:</p> <p>3.1. Кислова Л.А. Маркетинг: Навчальний посібник / Кислова Л.А. - Маріуполь: МДУ, 2014. – 480 с.</p> <p>3.2. Кислова Л.А. Фактори конкурентоспроможності сучасного університету в умовах глобалізації / Л.А. Кислова, В.М. Мацука // Інтернаціоналізація як фактор конкурентоспроможності сучасного університету : кол. моногр. / за науковою ред. К. В. Балабанова. – Маріуполь : МДУ, 2017. – С.125-153.</p>
Осипенко Кристина Валеріївна	Старший викладач	Так	Управління якістю в туризмі, Інформаційні системи і технології управління організацією	<p>1. Наявність за останні п'ять років наукових публікацій у періодичних виданнях, які включені до наукометричних баз, рекомендованих МОН, зокрема Scopus або Web of Science Core Collection:</p> <p>1.1. Osipenko K. Evaluation of regional structure of the world market of tourist services / K.V. Osipenko // Экономика Региона. – 2014. - № 4. – С.208-214 (Scopus).</p> <p>1.2. Osipenko K., Makogon Y. Eurointegration of the national tourism industry / Науковий журнал «Economic and law paradigm of modern society. Економіка та фінанси». – Словаччина, 2017.</p> <p>1.3. Osipenko K., Makogon Y. The silk road: the history, conditions and perspectives / K.Osipenko, Y.Makogon // Северо-восточный азиатский форум: сб. науч. тр. – Харбин: Харбинский университет коммерции (КНР), 2017.</p> <p>1.4. Regional stakeholders in territory marketing of Latvian regions / Sergeys Ignatyevs, Oleg Diegtiar, Olga Gaponiuk, Krystyna Osypenko, Vladimir Omelchenko, Andrii Cherkasov // European Research on Management and Business Economics. – у друці. (Scopus).</p> <p>2. Наявність не менше п'яти наукових публікацій у наукових виданнях, включених до переліку наукових фахових видань України:</p> <p>2.1. Осипенко К.В. Оцінка міжнародної конкурентоспроможності туристичних регіонів світу / К.В. Осипенко // Вісник Маріупольського державного університету. Серія: Економіка, 2014. – Вип. 8. – С. 188-199. (INDEX COPERNICUS).</p> <p>2.2. Осипенко К.В. Фактори розвитку міжнародної конкурентоспроможності туристичних регіонів світу / К.В. Осипенко // Вісник Одеського національного університету. Економіка», 2017. Випуск 4(57). – С. 49-54.</p>

				<p>2.3. Осипенко К.В. Місце інноваційної політики у розвитку туристичної галузі України / К.В. Осипенко // Теоретичні і практичні аспекти економіки та інтелектуальної власності: Зб. наук. праць. – Маріуполь: ДВНЗ «ПДТУ», 2018. – Вип. 18. – у друці - (INDEX COPERNICUS).</p> <p>2.4. Осипенко К.В. Напрями інтеграції національної туристичної галузі до європейського туристичного регіону/ К.В. Осипенко // Вісник Маріупольського державного університету. Серія: Економіка, 2018. – Вип. 16. – С. 117-125 (INDEX COPERNICUS).</p> <p>2.5. Osipenko K. Foreign experience to improve the competitiveness of regions in accordance with the development of the travel and hotel restaurant industry / Osipenko K. // Електронне науково-практичний журнал "Інфраструктура ринку". Серія: Світове господарство і міжнародні економічні відносини, 2019. - 29/2019. – у друці</p> <p>3. Наявність виданого підручника чи навчального посібника або монографії:</p> <p>3.1. Осипенко К.В. Методика оцінки конкурентних переваг туристичної привабливості регіону / К.В. Осипенко // Формування і реалізація стратегії розвитку туристично – рекреаційного потенціалу регіону: монографія(написання розділу для монографії) / за наук.ред. О.В. Булатової. – Маріуполь: Маріупольський державний університет, 2013. - 201 с.</p> <p>3.2. Осипенко К.В. Розвиток міжнародної конкурентоспроможності туристичних регіонів світу: моногр. / К.В. Осипенко. – К.: СПД Чальчинська Н.В., 2017. – 219 с.</p>
Перепада Федір Леонідович	Доцент	Ні	Публічне адміністрування і соціальна відповідальність бізнесу	<p>1. Наявність за останні п'ять років наукових публікацій у періодичних виданнях, які включені до наукометричних баз, рекомендованих МОН, зокрема Scopus або Web of Science Core Collection:</p> <p>1.1. Перепада Ф.Л. Впровадження математичних методів оцінки ефективності заходів кадрової політики промислових підприємств / Ф.Л. Перепада, Л.С. Тонких. -Економіка. Управління. Інновації, 2014.–№1(11) [Електронний ресурс]. – Режим доступу до журналу: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/eui_2014_1_102.pdf. (INDEX COPERNICUS).</p> <p>2. Наявність не менше п'яти наукових публікацій у наукових виданнях, включених до переліку наукових фахових видань України:</p> <p>2.1. Перепада Ф.Л. Управління кадровим складом промислових підприємств / Ф.Л. Перепада // Схід: аналітично-інформаційний журнал. Серія: економіка, історія, філософія. – Донецьк, 2014. – №1 (127). – С. 84-89.</p> <p>2.2. Перепада Ф.Л. Управління фондом оплати праці персоналу промислових підприємств / Ф.Л. Перепада // Електронне наукове фахове видання «Глобальні та національні проблеми економіки». - Миколаївський національний університет імені В.О. Сухомлинського. - 2015. – № 5.</p> <p>2.3. Перепада Ф.Л. Управління витратами на оплату праці персоналу промислових підприємств / Ф.Л. Перепада // Вісник Одеського національного університету «Економіка». - Одеса, 2016. – Т. 21, № 7 (49). – С. 34-39.</p> <p>2.4. Перепада Ф.Л. Мотивація персоналу на металургійних підприємствах України / Ф.Л. Перепада // Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія "Економічні науки". - м. Херсон, 2016. – № 16 (2). - С. 85-89.</p>

				<p>2.5. Perepadya F.L. Personnel management to findustrial enterprises under preservation of human capital / F.L. Perepadya - Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія: Економіка - №4, 2017. – с. 28-33.</p> <p>3. Наявність виданого підручника чи навчального посібника або монографії:</p> <p>3.1. Перепада Ф.Л. Формування кадрової політики організації у умовах трансформації національної економіки: Монографія / Ф.Л. Перепада – К: СПД Чалчинська Н.В., 2016.- 201 с.</p>
Яблоков Сергій Володимирович	Доцент	Ні	Іноземна мова у професійному середовищі	<p>1. Наявність за останні п'ять років наукових публікацій у періодичних виданнях, які включені до наукометричних баз, рекомендованих МОН, зокрема Scopus або Web of Science Core Collection – 1</p> <p>1.1. Yablokov S. V. Cultural studies approach in higher education as a basis for forming common cultural competence of future foreign languages teachers / S. V. Yablokov // British Journal of Science, Education and Culture. – London : London University Press, 2014. – № 1 (5), January–June, vol. 1. – P. 370–374. (видання включено до міжнародної наукометричної бази даних – «Scopus» (2014 р.)</p> <p>2. наявність не менше п'яти наукових публікацій у наукових виданнях, включених до переліку наукових фахових видань України</p> <p>2.1. Яблоков С. В. Загальнокультурна компетентність як складова професійної підготовки майбутніх фахівців в галузі освіти / С. В. Яблоков // Наукові записки ВДПУ ім. М. Коцюбинського. Серія: Педагогіка і психологія. – Вінниця, 2012. – Вип. 38. – С. 295–298.</p> <p>2.2. Яблоков С. В. Особливості застосування інноваційних технологій у процесі формування культури професійного спілкування майбутніх учителів іноземних мов / С. В. Яблоков // Наукові праці [Чорноморський державний університет ім. Петра Могили комплексу «Києво-Могилянська академія»]. Серія «Педагогіка: наук.журнал. – Миколаїв, 2013. – Вип. 203, т. 215. – С. 92–95.</p> <p>2.3. Яблоков С. В. Теоретико-методологічні засади формування культури професійного спілкування майбутніх учителів іноземних мов засобами інноваційних технологій / С. В. Яблоков // Наукові записки ВДПУ ім. М. Коцюбинського. Серія: Педагогіка і психологія. – Вінниця, 2013. – Вип. 40. – С. 293–298.</p> <p>2.4. Яблоков С. В. Організація роботи з формування загальнокультурної компетентності майбутніх учителів іноземних мов засобами інноваційних технологій / С. В. Яблоков // Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології: наук. журнал / Сум. держ. пед. ун-т ім. А. С. Макаренка. – Суми, 2015. – С. 203–214.</p> <p>2.5. Яблоков С. В. Реалізація ідей «діалогу культур» як педагогічна умова формування загальнокультурної компетентності майбутніх учителів іноземних мов / С. В. Яблоков // Наукові записки Бердянського державного педагогічного університету. Серія: Педагогічні науки. – Бердянськ, 2015. – Вип. 3. – С. 400–408.</p> <p>3. Наявність виданого підручника чи навчального посібника або монографії</p> <p>3.1 Яблоков С. В. Англійська мова за професійним спрямуванням для студентів спеціальності 081 Право: підручник / С. В. Яблоков. – Маріуполь. – 2017. – 244 с.</p>

Таблиця 3. Матриця відповідності

Науково-дослідна практика		
Програмні результати навчання	Методи навчання	Форми оцінювання
Здатність до збору, обробки, збереження, продукування і передачі професійно важливої інформації з метою її використання в рамках професійного, дослідницького контенту; уміння донесення до фахівців і нефахівців інформації, ідей, проблем, рішень та власного досвіду в галузі професійної діяльності, здатність генерувати нові ідеї; знання та навички роботи з експертними джерелами інформації.	Спостереження, пояснення, інструктаж, научні методи (демонстрація, ілюстрація).	Диф. залік.
Володіння поглибленими професійно-профільними знаннями і практичними навичками використання спеціального програмного забезпечення на базі глобальної мережі Інтернет, щодо вирішення конкретних завдань дослідження розвитку та підвищення ефективності діяльності підприємств туристичної сфери і готельно-ресторанного бізнесу.		
Здатність самостійно приймати управлінські рішення та вирішувати завдання щодо розробки стратегічних і тактичних заходів для забезпечення конкурентоспроможності туристичних послуг фірми на внутрішньому та зовнішніх ринках.		
Глибокі знання методології наукових досліджень, навички використання різноманітних методів наукового дослідження; здатність на основі методології системного аналізу визначати вектори розвитку туристичних фірм відповідно до стратегічних напрямів діяльності на внутрішньому та міжнародному туристичному ринках; володіння методикою збору, обробки, зберігання, продукування, аналізу і синтезу інформації професійного та наукового характеру.		
Володіння методиками аналізу, оцінки ефективності та розрахунку фінансовоекономічних показників діяльності туристичного підприємства, організації, підрозділу; навички опрацювання первинної звітності, підбиття підсумків та аналізу результатів роботи туристичної організації.		
Здатність самостійно виконувати науково-дослідницьку, експертнооцінювальну роботу в сфері аналізу туристичних ринків та процесів, що впливають на особливості, умови та перспективи надання туристичних послуг; вміння оцінювати вплив ринкових трансформацій на розвиток системи управління туристичною діяльністю та міжнародного туризму.		
Курсова робота за фахом		
Програмні результати навчання	Методи навчання	Форми оцінювання
Здатність до збору, обробки, збереження, продукування і передачі професійно важливої інформації з метою її використання в рамках професійного, дослідницького контенту; уміння донесення до фахівців і нефахівців інформації, ідей, проблем, рішень та власного досвіду в галузі професійної діяльності, здатність генерувати нові ідеї; знання та навички роботи з експертними джерелами інформації.	Спостереження, пояснення, інструктаж, научні методи (демонстрація, ілюстрація).	Диф. залік.
Володіння поглибленими професійно-профільними знаннями і практичними навичками використання спеціального програмного забезпечення на базі глобальної мережі Інтернет, щодо вирішення конкретних завдань дослідження розвитку та підвищення ефективності діяльності підприємств туристичної сфери і готельно-ресторанного бізнесу.		
Здатність самостійно приймати управлінські рішення та вирішувати завдання щодо розробки стратегічних і тактичних заходів для забезпечення конкурентоспроможності туристичних послуг фірми на внутрішньому та зовнішніх ринках.		
Глибокі знання методології наукових досліджень, навички використання різноманітних методів наукового дослідження; здатність на основі методології системного аналізу визначати вектори розвитку туристичних фірм		

відповідно до стратегічних напрямів діяльності на внутрішньому та міжнародному туристичному ринках; володіння методикою збору, обробки, зберігання, продукування, аналізу і синтезу інформації професійного та наукового характеру.		
Володіння методиками аналізу, оцінки ефективності та розрахунку фінансовоекономічних показників діяльності туристичного підприємства, організації, підрозділу; навички опрацювання первинної звітності, підбиття підсумків та аналізу результатів роботи туристичної організації.		
Здатність самостійно виконувати науково-дослідницьку, експертнооцінювальну роботу в сфері аналізу туристичних ринків та процесів, що впливають на особливості, умови та перспективи надання туристичних послуг; вміння оцінювати вплив ринкових трансформацій на розвиток системи управління туристичною діяльністю та міжнародного туризму.		
Бренд-менеджмент		
Програмні результати навчання	Методи навчання	Форми оцінювання
Володіння поглибленими загальними та професійно-профільними знаннями і практичними навичками для формування принципів розвитку і підвищення ефективності діяльності корпорацій туристичної галузі, ресторанного та готельного бізнесу, специфічних напрямків екскурсійної діяльності, міжнародного туризму та ін.	Лекції, семінарські заняття, індивідуальна та самостійна робота студентів. Індивідуальна робота полягає в виконанні індивідуального навчально-дослідного проекту – розробці стратегії бренда. Самостійна робота студентів включає регулярну підготовку до занять, виконання самостійних робіт, вивчення періодичної літератури, роботу з першоджерелами, написання рефератів, вирішення кейсів.	Поточний та підсумковий (семестровий) контроль. Підсумковий контроль проводиться у формі заліку.
Здатність до збору, обробки, збереження, продукування і передачі професійно важливої інформації з метою її використання в рамках професійного, дослідницького контенту; уміння донесення до фахівців і нефахівців інформації, ідей, проблем, рішень та власного досвіду в галузі професійної діяльності, здатність генерувати нові ідеї; знання та навички роботи з експертними джерелами інформації.		
Здатність самостійно приймати управлінські рішення та вирішувати завдання щодо розробки стратегічних і тактичних заходів для забезпечення конкурентоспроможності туристичних послуг фірми на внутрішньому та зовнішніх ринках.		
Вміння за допомогою системного аналізу потенціалу підприємства та факторів зовнішнього середовища формулювати місію організації, розробляти стратегічні цілі та завдання діяльності підприємств сфери туризму, готельно-ресторанного бізнесу та ін.; вміння визначати стратегію і тактику ресурсного забезпечення економічної діяльності туристичних фірм, у т.ч. міжнародної; глибокі знання щодо розробки інвестиційно-інноваційних		

проектів, антикризових програм управління туристичними фірмами; знання і уміння використовувати методи маркетингової та логістичної діагностики, щодо інноваційних та інвестиційних можливостей туристичної організації.		
Здатність формувати альтернативні стратегічні напрями розвитку організаційних систем туристичного бізнесу; вміння обґрунтовувати та розробляти плани впровадження новітніх туристичних продуктів відповідно до вимог ринку; володіння навичками розробки стратегічних і поточних заходів для забезпечення якості туристичного сервісу на внутрішньому та зовнішніх ринках.		
Володіти знаннями в галузі етнічних, соціально-культурних, історичних, географічних та інших особливостей туристичних регіонів з метою формування адресного туристичного продукту та забезпечення високого рівня якості туристичних послуг; навички здійснення сегментації туристичного ринку на основі мотивів та споживчих характеристик туристичних послуг.		
Володіння навичками комплексного використання інструментарію маркетингу щодо удосконалення процесів вибору цільового ринку туристичними підприємствами; глибокі знання щодо проведення постійного моніторингу національного та міжнародного туристичного ринку з метою підвищення якості обслуговування клієнтів фірми, вибору найбільш конкурентоспроможних напрямків туристичних подорожей; вміння розроблювати засоби комунікативного впливу на модель поведінки цільових споживачів туристичного продукту.		
Управління якістю в туризмі		
Програмні результати навчання	Методи навчання	Форми оцінювання
Здатність діяти громадянські свідомо на основі загальнолюдських ціннісних орієнтирів, вміти застосовувати основні принципи функціонування сучасного суспільства сталого розвитку та його соціальних інститутів в умовах ринкових відносин; розвивати вміння вчитися упродовж життя з високим ступенем автономії, розробляти власну траєкторію саморозвитку.	Викладання проводиться у вигляді: лекції, семінарів, практичних занять, самостійної роботи (виконання студентами індивідуальних завдань і самостійної роботи, написання реферативного дослідження).	Поточний та підсумковий (семестровий) контроль. Підсумковий контроль проводиться у формі заліку.
Здатність до збору, обробки, збереження, продукування і передачі професійно важливої інформації з метою її використання в рамках професійного, дослідницького контенту; уміння донесення до фахівців і нефахівців інформації, ідей, проблем, рішень та власного досвіду в галузі професійної діяльності, здатність генерувати нові ідеї; знання та навички роботи з експертними джерелами інформації.		
Володіння поглибленими професійно-профільними знаннями і практичними навичками використання спеціального програмного забезпечення на базі глобальної мережі Інтернет, щодо вирішення конкретних завдань дослідження розвитку та підвищення ефективності діяльності підприємств туристичної сфери і готельно-ресторанного бізнесу.		
Здатність самостійно формувати комунікаційну стратегію; працювати в команді з дотриманням етичних норм та цінностей мультикультурного суспільства; спілкуватися рідною та іноземною мовами усно та письмово.		
Вміння розробляти на основі визначення ключових методологічних аспектів ефективну стратегію діяльності туристичного підприємства, з метою підвищення конкурентоспроможності туристичних послуг та ефективності використання природно-ресурсного потенціалу.		
Володіння навичками комплексного використання інструментарію маркетингу щодо удосконалення процесів вибору цільового ринку туристичними підприємствами; глибокі знання щодо проведення постійного моніторингу		

національного та міжнародного туристичного ринку з метою підвищення якості обслуговування клієнтів фірми, вибору найбільш конкурентоспроможних напрямків туристичних подорожей; вміння розроблювати засоби комунікативного впливу на модель поведінки цільових споживачів туристичного продукту.		
Вміння застосовувати принципи електронної комерції і логістики з метою організації рекламних заходів щодо просування туристичного продукту, впровадження системи електронних замовлень, організації системи розрахунків та електронного контролю за якістю виконання замовлень; здатність удосконалювати управлінські взаємозв'язки між підрозділами та службами туристичного підприємства щодо просування турпродукту, підвищення якості обслуговування споживачів.		
Володіння навичками диференціації туристичних пропозицій на основі урахування рекреаційного потенціалу, існуючих етнокультур та вимог мінімізації екологічних загроз довкіллю; уміння створювати новітні комунікативні заходи щодо підтримки ефективних форм рекреаційної діяльності в туризмі.		
Управління інноваціями в туризмі		
Програмні результати навчання	Методи навчання	Форми оцінювання
Володіння поглибленими загальними та професійно-профільними знаннями і практичними навичками для формування принципів розвитку і підвищення ефективності діяльності корпорацій туристичної галузі, ресторанного та готельного бізнесу, специфічних напрямків екскурсійної діяльності, міжнародного туризму та ін.	Лекції (оглядові, тематичні, дискусії); робота в Інтернет; реферування, конспектування тощо.	Опитування та доповіді на семінарських заняттях, оцінка за реферат, оцінка за виконане індивідуальне практичне завдання, залік.
Здатність критично оцінювати явища, ситуації, діяльність осіб, спираючись на отриманні знання, зокрема ситуаційного та самоменеджменту; діяти соціально відповідально та громадянськи свідомо на основі загальнолюдських ціннісних орієнтирів.		
Здатність самостійно приймати управлінські рішення та вирішувати завдання щодо розробки стратегічних і тактичних заходів для забезпечення конкурентоспроможності туристичних послуг фірми на внутрішньому та зовнішніх ринках.		
Глибокі знання методології наукових досліджень, навички використання різноманітних методів наукового дослідження; здатність на основі методології системного аналізу визначати вектори розвитку туристичних фірм відповідно до стратегічних напрямів діяльності на внутрішньому та міжнародному туристичному ринках; володіння методикою збору, обробки, зберігання, продукування, аналізу і синтезу інформації професійного та наукового характеру.		
Здатність формувати альтернативні стратегічні напрями розвитку організаційних систем туристичного бізнесу; вміння обґрунтовувати та розробляти плани впровадження новітніх туристичних продуктів відповідно до вимог ринку; володіння навичками розробки стратегічних і поточних заходів для забезпечення якості туристичного сервісу на внутрішньому та зовнішніх ринках.		
Вміння розробляти на основі визначення ключових методологічних аспектів ефективну стратегію діяльності туристичного підприємства, з метою підвищення конкурентоспроможності туристичних послуг та ефективності використання природно-ресурсного потенціалу.		
Володіння глибокими знаннями в галузі формування та реалізації туристичного продукту на основі стратегічного маркетингу та управління корпораціями в туризмі, а також логістичного сервісу; вміння створювати ефективні комунікаційно-організаційні структури та зовнішні інтеграційні об'єднання для забезпечення якісного		

туристичного обслуговування клієнтури; здатність давати оцінку потреб цільових груп споживачів туристичних продуктів з метою підвищення якості формування комплексу маркетингу туристичної фірми.		
Вміння організувати туристичні заходи в спеціалізованих сферах туристичної діяльності, у відповідності до міжнародних та національних стандартів, правил та вимог до якості туристичних послуг, зокрема в сфері спортивного, індустріального, мисливського, пригодницького та інших видах туризму.		
Вміння застосовувати принципи електронної комерції і логістики з метою організації рекламних заходів щодо просування туристичного продукту, впровадження системи електронних замовлень, організації системи розрахунків та електронного контролю за якістю виконання замовлень; здатність удосконалювати управлінські взаємозв'язки між підрозділами та службами туристичного підприємства щодо просування турпродукту, підвищення якості обслуговування споживачів.		
Управління потенціалом та діагностика діяльності підприємств		
Програмні результати навчання	Методи навчання	Форми оцінювання
Володіння поглибленими загальними та професійно-профільними знаннями і практичними навичками для формування принципів розвитку і підвищення ефективності діяльності корпорацій туристичної галузі, ресторанного та готельного бізнесу, специфічних напрямків екскурсійної діяльності, міжнародного туризму та ін.	Лекції (оглядові, тематичні, дискусії); робота в Інтернет; реферування, конспектування тощо.	Опитування та доповіді на семінарських заняттях, оцінка за реферат, оцінка за виконане індивідуальне практичне завдання, екзамен.
Здатність самостійно приймати управлінські рішення та вирішувати завдання щодо розробки стратегічних і тактичних заходів для забезпечення конкурентоспроможності туристичних послуг фірми на внутрішньому та зовнішніх ринках.		
Здатність самостійно формувати комунікаційну стратегію; працювати в команді з дотриманням етичних норм та цінностей мультикультурного суспільства; спілкуватися рідною та іноземною мовами усно та письмово.		
Глибокі знання методології наукових досліджень, навички використання різноманітних методів наукового дослідження; здатність на основі методології системного аналізу визначати вектори розвитку туристичних фірм відповідно до стратегічних напрямів діяльності на внутрішньому та міжнародному туристичному ринках; володіння методикою збору, обробки, зберігання, продукування, аналізу і синтезу інформації професійного та наукового характеру.		
Здатність формувати альтернативні стратегічні напрями розвитку організаційних систем туристичного бізнесу; вміння обґрунтовувати та розробляти плани впровадження новітніх туристичних продуктів відповідно до вимог ринку; володіння навичками розробки стратегічних і поточних заходів для забезпечення якості туристичного сервісу на внутрішньому та зовнішніх ринках.		
Вміння розробляти на основі визначення ключових методологічних аспектів ефективну стратегію діяльності туристичного підприємства, з метою підвищення конкурентоспроможності туристичних послуг та ефективності використання природно-ресурсного потенціалу.		
Володіння навичками комплексного використання інструментарію маркетингу щодо удосконалення процесів вибору цільового ринку туристичними підприємствами; глибокі знання щодо проведення постійного моніторингу національного та міжнародного туристичного ринку з метою підвищення якості обслуговування клієнтів фірми, вибору найбільш конкурентоспроможних напрямків туристичних подорожей; вміння розроблювати засоби комунікативного впливу на модель поведінки цільових споживачів туристичного продукту.		

Володіння методиками аналізу, оцінки ефективності та розрахунку фінансовоекономічних показників діяльності туристичного підприємства, організації, підрозділу; навички опрацювання первинної звітності, підбиття підсумків та аналізу результатів роботи туристичної організації.		
Вміння застосовувати принципи електронної комерції і логістики з метою організації рекламних заходів щодо просування туристичного продукту, впровадження системи електронних замовлень, організації системи розрахунків та електронного контролю за якістю виконання замовлень; здатність удосконалювати управлінські взаємозв'язки між підрозділами та службами туристичного підприємства щодо просування турпродукту, підвищення якості обслуговування споживачів.		
Управління проектами		
Програмні результати навчання	Методи навчання	Форми оцінювання
Здатність діяти громадянські свідомо на основі загальнолюдських ціннісних орієнтирів, вміти застосовувати основні принципи функціонування сучасного суспільства сталого розвитку та його соціальних інститутів в умовах ринкових відносин; розвивати вміння вчитися упродовж життя з високим ступенем автономії, розробляти власну траєкторію саморозвитку.	Лекції (оглядові, тематичні, дискусії); робота в Інтернет; складання графічних схем, реферування, конспектування тощо.	Опитування та доповіді на семінарських заняттях, тестування, оцінка за реферат, оцінка за виконане індивідуальне практичне завдання, екзамен.
Здатність до збору, обробки, збереження, продукування і передачі професійно важливої інформації з метою її використання в рамках професійного, дослідницького контенту; уміння донесення до фахівців і нефахівців інформації, ідей, проблем, рішень та власного досвіду в галузі професійної діяльності, здатність генерувати нові ідеї; знання та навички роботи з експертними джерелами інформації.		
Володіння поглибленими професійно-профільними знаннями і практичними навичками використання спеціального програмного забезпечення на базі глобальної мережі Інтернет, щодо вирішення конкретних завдань дослідження розвитку та підвищення ефективності діяльності підприємств туристичної сфери і готельно-ресторанного бізнесу.		
Здатність самостійно приймати управлінські рішення та вирішувати завдання щодо розробки стратегічних і тактичних заходів для забезпечення конкурентоспроможності туристичних послуг фірми на внутрішньому та зовнішніх ринках.		
Глибокі знання методології наукових досліджень, навички використання різноманітних методів наукового дослідження; здатність на основі методології системного аналізу визначати вектори розвитку туристичних фірм відповідно до стратегічних напрямів діяльності на внутрішньому та міжнародному туристичному ринках; володіння методикою збору, обробки, зберігання, продукування, аналізу і синтезу інформації професійного та наукового характеру.		
Здатність формувати альтернативні стратегічні напрями розвитку організаційних систем туристичного бізнесу; вміння обґрунтовувати та розробляти плани впровадження новітніх туристичних продуктів відповідно до вимог ринку; володіння навичками розробки стратегічних і поточних заходів для забезпечення якості туристичного сервісу на внутрішньому та зовнішніх ринках.		
Вміння розробляти на основі визначення ключових методологічних аспектів ефективну стратегію діяльності туристичного підприємства, з метою підвищення конкурентоспроможності туристичних послуг та ефективності використання природно-ресурсного потенціалу.		

Володіння глибокими знаннями в галузі формування та реалізації туристичного продукту на основі стратегічного маркетингу та управління корпораціями в туризмі, а також логістичного сервісу; вміння створювати ефективні комунікаційно-організаційні структури та зовнішні інтеграційні об'єднання для забезпечення якісного туристичного обслуговування клієнтури; здатність давати оцінку потреб цільових груп споживачів туристичних продуктів з метою підвищення якості формування комплексу маркетингу туристичної фірми.		
Вміння організовувати туристичні заходи в спеціалізованих сферах туристичної діяльності, у відповідності до міжнародних та національних стандартів, правил та вимог до якості туристичних послуг, зокрема в сфері спортивного, індустріального, мисливського, пригодницького та інших видах туризму.		
Володіння навичками диференціації туристичних пропозицій на основі урахування рекреаційного потенціалу, існуючих етнокультур та вимог мінімізації екологічних загроз довкіллю; уміння створювати новітні комунікативні заходи щодо підтримки ефективних форм рекреаційної діяльності в туризмі.		
Здатність самостійно виконувати науково-дослідницьку, експертнооцінювальну роботу в сфері аналізу туристичних ринків та процесів, що впливають на особливості, умови та перспективи надання туристичних послуг; вміння оцінювати вплив ринкових трансформацій на розвиток системи управління туристичною діяльністю та міжнародного туризму.		
Стратегічне управління корпораціями у туризмі		
Програмні результати навчання	Методи навчання	Форми оцінювання
Володіння поглибленими загальними та професійно-профільними знаннями і практичними навичками для формування принципів розвитку і підвищення ефективності діяльності корпорацій туристичної галузі, ресторанного та готельного бізнесу, специфічних напрямків екскурсійної діяльності, міжнародного туризму та ін.	В процесі вивчення дисципліни використовуються як загальні методи навчання у формі проведення практичних і семінарських занять, виконання студентами індивідуальних завдань, так і інтерактивні методи, що спрямовані на встановлення зворотного зв'язку, розвиток вмінь вирішення проблем, навичок логічного мислення, навичок взаємодії з іншими людьми.	Поточний та підсумковий (семестровий) контроль. Підсумковий контроль проводиться у формі екзамену.
Здатність самостійно приймати управлінські рішення та вирішувати завдання щодо розробки стратегічних і тактичних заходів для забезпечення конкурентоспроможності туристичних послуг фірми на внутрішньому та зовнішніх ринках.		
Здатність до обґрунтування інноваційних, інвестиційних, антикризових, соціальних проектів на підприємствах туристичної сфери; уміння оцінювати ефективність та результативність впровадження проектів (інновацій); навички якісного формування альтернативних стратегічних напрямів розвитку туристичних організаційних систем.		

Вміння за допомогою системного аналізу потенціалу підприємства та факторів зовнішнього середовища формулювати місію організації, розробляти стратегічні цілі та завдання діяльності підприємств сфери туризму, готельно-ресторанного бізнесу та ін.; вміння визначати стратегію і тактику ресурсного забезпечення економічної діяльності туристичних фірм, у т.ч. міжнародної; глибокі знання щодо розробки інвестиційно-інноваційних проєктів, антикризових програм управління туристичними фірмами; знання і уміння використовувати методи маркетингової та логістичної діагностики, щодо інноваційних та інвестиційних можливостей туристичної організації.		
Здатність формувати альтернативні стратегічні напрями розвитку організаційних систем туристичного бізнесу; вміння обґрунтовувати та розробляти плани впровадження новітніх туристичних продуктів відповідно до вимог ринку; володіння навичками розробки стратегічних і поточних заходів для забезпечення якості туристичного сервісу на внутрішньому та зовнішніх ринках.		
Вміння розробляти на основі визначення ключових методологічних аспектів ефективну стратегію діяльності туристичного підприємства, з метою підвищення конкурентоспроможності туристичних послуг та ефективності використання природно-ресурсного потенціалу.		
Володіння глибокими знаннями в галузі формування та реалізації туристичного продукту на основі стратегічного маркетингу та управління корпораціями в туризмі, а також логістичного сервісу; вміння створювати ефективні комунікаційно-організаційні структури та зовнішні інтеграційні об'єднання для забезпечення якісного туристичного обслуговування клієнтури; здатність давати оцінку потреб цільових груп споживачів туристичних продуктів з метою підвищення якості формування комплексу маркетингу туристичної фірми.		
<i>Іноземна мова у професійному середовищі</i>		
Програмні результати навчання	Методи навчання	Форми оцінювання
Здатність до збору, обробки, збереження, продукування і передачі професійно важливої інформації з метою її використання в рамках професійного, дослідницького контенту; уміння донесення до фахівців і нефаківців інформації, ідей, проблем, рішень та власного досвіду в галузі професійної діяльності, здатність генерувати нові ідеї; знання та навички роботи з експертними джерелами інформації.	Основні методи навчання: пояснювально-ілюстративний, репродуктивний, частково-пошуковий, дослідницький, проблемний та інтерактивний; реферування фахової літератури; підготовка проєктів правових документів, тощо.	Поточний та підсумковий (семестровий) контроль. Підсумковий контроль проводиться у формі екзамену.
Здатність самостійно приймати управлінські рішення та вирішувати завдання щодо розробки стратегічних і тактичних заходів для забезпечення конкурентоспроможності туристичних послуг фірми на внутрішньому та зовнішніх ринках.		
Здатність самостійно формувати комунікаційну стратегію; працювати в команді з дотриманням етичних норм та цінностей мультикультурного суспільства; спілкуватися рідною та іноземною мовами усно та письмово.		
<i>Методологія та організація наукових досліджень</i>		
Програмні результати навчання	Методи навчання	Форми оцінювання
Здатність до збору, обробки, збереження, продукування і передачі професійно важливої інформації з метою її використання в рамках професійного, дослідницького контенту; уміння донесення до фахівців і нефаківців	Викладання проводиться у вигляді: лекції, семінарів, практичних	Поточний та підсумковий (семестровий)

інформації, ідей, проблем, рішень та власного досвіду в галузі професійної діяльності, здатність генерувати нові ідеї; знання та навички роботи з експертними джерелами інформації.	занять, самостійної роботи (підготовка та захист дослідного завдання).	контроль. Підсумковий контроль проводиться у формі заліку.
Володіння поглибленими професійно-профільними знаннями і практичними навичками використання спеціального програмного забезпечення на базі глобальної мережі Інтернет, щодо вирішення конкретних завдань дослідження розвитку та підвищення ефективності діяльності підприємств туристичної сфери і готельно-ресторанного бізнесу.		
Здатність самостійно приймати управлінські рішення та вирішувати завдання щодо розробки стратегічних і тактичних заходів для забезпечення конкурентоспроможності туристичних послуг фірми на внутрішньому та зовнішніх ринках.		
Глибокі знання методології наукових досліджень, навички використання різноманітних методів наукового дослідження; здатність на основі методології системного аналізу визначати вектори розвитку туристичних фірм відповідно до стратегічних напрямів діяльності на внутрішньому та міжнародному туристичному ринках; володіння методикою збору, обробки, зберігання, продукування, аналізу і синтезу інформації професійного та наукового характеру.		
Володіння методиками аналізу, оцінки ефективності та розрахунку фінансовоекономічних показників діяльності туристичного підприємства, організації, підрозділу; навички опрацювання первинної звітності, підбиття підсумків та аналізу результатів роботи туристичної організації.		
Здатність самостійно виконувати науково-дослідницьку, експертнооцінювальну роботу в сфері аналізу туристичних ринків та процесів, що впливають на особливості, умови та перспективи надання туристичних послуг; вміння оцінювати вплив ринкових трансформацій на розвиток системи управління туристичною діяльністю та міжнародного туризму.		
<i>Інформаційні системи і технології управління організацією</i>		
Програмні результати навчання	Методи навчання	Форми оцінювання
Уміння спілкуватись, включаючи усну та письмову комунікацію українською та іноземною мовами (англійською, німецькою, італійською, французькою, іспанською); здатність використання різноманітних методів, зокрема сучасних інформаційних технологій, для ефективного спілкування на професійному та соціальному рівнях; здатність адаптуватись до нових ситуацій та приймати відповідні рішення.	Викладання проводиться у вигляді: лекції, семінарів, практичних занять, самостійної роботи (підготовка та захист дослідного завдання).	Поточний та підсумковий (семестровий) контроль. Підсумковий контроль проводиться у формі заліку.
Здатність критично оцінювати явища, ситуації, діяльність осіб, спираючись на отриманні знання, зокрема ситуаційного та самоменеджменту; діяти соціально відповідально та громадянські свідомо на основі загальнолюдських ціннісних орієнтирів.		
Здатність до збору, обробки, збереження, продукування і передачі професійно важливої інформації з метою її використання в рамках професійного, дослідницького контенту; уміння донесення до фахівців і нефаківців інформації, ідей, проблем, рішень та власного досвіду в галузі професійної діяльності, здатність генерувати нові ідеї; знання та навички роботи з експертними джерелами інформації.		
Володіння поглибленими професійно-профільними знаннями і практичними навичками використання спеціального програмного забезпечення на базі глобальної мережі Інтернет, щодо вирішення конкретних завдань дослідження розвитку та підвищення ефективності діяльності підприємств туристичної сфери і готельно-ресторанного бізнесу.		

Здатність самостійно приймати управлінські рішення та вирішувати завдання щодо розробки стратегічних і тактичних заходів для забезпечення конкурентоспроможності туристичних послуг фірми на внутрішньому та зовнішніх ринках.		
Здатність до обґрунтування інноваційних, інвестиційних, антикризових, соціальних проектів на підприємствах туристичної сфери; уміння оцінювати ефективність та результативність впровадження проектів (інновацій); навички якісного формування альтернативних стратегічних напрямів розвитку туристичних організаційних систем.		
Вміння за допомогою системного аналізу потенціалу підприємства та факторів зовнішнього середовища формулювати місію організації, розробляти стратегічні цілі та завдання діяльності підприємств сфери туризму, готельно-ресторанного бізнесу та ін.; вміння визначати стратегію і тактику ресурсного забезпечення економічної діяльності туристичних фірм, у т.ч. міжнародної; глибокі знання щодо розробки інвестиційно-інноваційних проектів, антикризових програм управління туристичними фірмами; знання і уміння використовувати методи маркетингової та логістичної діагностики, щодо інноваційних та інвестиційних можливостей туристичної організації.		
Здатність формувати альтернативні стратегічні напрями розвитку організаційних систем туристичного бізнесу; вміння обґрунтовувати та розробляти плани впровадження новітніх туристичних продуктів відповідно до вимог ринку; володіння навичками розробки стратегічних і поточних заходів для забезпечення якості туристичного сервісу на внутрішньому та зовнішніх ринках.		
Вміння розробляти на основі визначення ключових методологічних аспектів ефективну стратегію діяльності туристичного підприємства, з метою підвищення конкурентоспроможності туристичних послуг та ефективності використання природно-ресурсного потенціалу.		
Володіння глибокими знаннями в галузі формування та реалізації туристичного продукту на основі стратегічного маркетингу та управління корпораціями в туризмі, а також логістичного сервісу; вміння створювати ефективні комунікаційно-організаційні структури та зовнішні інтеграційні об'єднання для забезпечення якісного туристичного обслуговування клієнтури; здатність давати оцінку потреб цільових груп споживачів туристичних продуктів з метою підвищення якості формування комплексу маркетингу туристичної фірми.		
Вміння організовувати туристичні заходи в спеціалізованих сферах туристичної діяльності, у відповідності до міжнародних та національних стандартів, правил та вимог до якості туристичних послуг, зокрема в сфері спортивного, індустріального, мисливського, пригодницького та інших видах туризму.		
Вміння застосовувати принципи електронної комерції і логістики з метою організації рекламних заходів щодо просування туристичного продукту, впровадження системи електронних замовлень, організації системи розрахунків та електронного контролю за якістю виконання замовлень; здатність удосконалювати управлінські взаємозв'язки між підрозділами та службами туристичного підприємства щодо просування турпродукту, підвищення якості обслуговування споживачів.		
Здатність формувати кадрову стратегію у відповідності до корпоративної стратегії та життєвого циклу туристичної організації; уміння визначати потреби працівників, розробляти й впроваджувати комплексні мотиваційні програми; здатність створювати систему зворотного зв'язку в організації з метою здійснення дієвого контролю за виконанням структурними підрозділами туристичної фірми своїх функціональних обов'язків.		
<i>Публічне адміністрування і соціальна відповідальність бізнесу</i>		
Програмні результати навчання	Методи навчання	Форми оцінювання
Уміння спілкуватись, включаючи усну та письмову комунікацію українською та іноземною мовами (англійською, німецькою, італійською, французькою, іспанською); здатність використання різноманітних методів, зокрема сучасних інформаційних технологій, для ефективного спілкування на професійному та соціальному рівнях; здатність адаптуватись до нових ситуацій та приймати відповідні рішення.	Лекції (оглядові, тематичні, дискусії); робота в Інтернет; складання графічних	Опитування та доповіді на семінарських заняттях, оцінка за

	схем, реферування, конспектування тощо.	реферат, оцінка за виконане індивідуальне практичне завдання, екзамен.
Володіння поглибленими загальними та професійно-профільними знаннями і практичними навичками для формування принципів розвитку і підвищення ефективності діяльності корпорацій туристичної галузі, ресторанного та готельного бізнесу, специфічних напрямків екскурсійної діяльності, міжнародного туризму та ін.		
Здатність діяти громадянські свідомо на основі загальнолюдських ціннісних орієнтирів, вміти застосовувати основні принципи функціонування сучасного суспільства сталого розвитку та його соціальних інститутів в умовах ринкових відносин; розвивати вміння вчитися упродовж життя з високим ступенем автономії, розробляти власну траєкторію саморозвитку.		
Здатність самостійно приймати управлінські рішення та вирішувати завдання щодо розробки стратегічних і тактичних заходів для забезпечення конкурентоспроможності туристичних послуг фірми на внутрішньому та зовнішніх ринках.		
Здатність до обґрунтування інноваційних, інвестиційних, антикризових, соціальних проектів на підприємствах туристичної сфери; уміння оцінювати ефективність та результативність впровадження проектів (інновацій); навички якісного формування альтернативних стратегічних напрямів розвитку туристичних організаційних систем.		
Глибокі знання методології наукових досліджень, навички використання різноманітних методів наукового дослідження; здатність на основі методології системного аналізу визначати вектори розвитку туристичних фірм відповідно до стратегічних напрямів діяльності на внутрішньому та міжнародному туристичному ринках; володіння методикою збору, обробки, зберігання, продукування, аналізу і синтезу інформації професійного та наукового характеру.		
Здатність формувати альтернативні стратегічні напрями розвитку організаційних систем туристичного бізнесу; вміння обґрунтовувати та розробляти плани впровадження новітніх туристичних продуктів відповідно до вимог ринку; володіння навичками розробки стратегічних і поточних заходів для забезпечення якості туристичного сервісу на внутрішньому та зовнішніх ринках.		
Знання основ теорії держави і права, основних прав і свобод людини, методів правового регулювання економіки, захисту навколишнього середовища; розуміння сутності природно-суспільних явищ, теорій, принципів та основ розвитку туристичної сфери, природи і мислення, уміння оперувати соціально-філософськими категоріями та поняттями.		
Здатність формувати кадрову стратегію у відповідності до корпоративної стратегії та життєвого циклу туристичної організації; уміння визначати потреби працівників, розробляти й впроваджувати комплексні мотиваційні програми; здатність створювати систему зворотного зв'язку в організації з метою здійснення дієвого контролю за виконанням структурними підрозділами туристичної фірми своїх функціональних обов'язків.		

Загальна інформація про заклад

1	Кількість ліцензованих спеціальностей	
	за 1 (бакалаврським) рівнем	30
	за 2 (магістерським) рівнем	22
	За 3 (освітньо-науковим/ освітньо-творчим) рівнем	6
2	Кількість акредитованих освітніх програм	
	за 1 (бакалаврським) рівнем	35
	за 2 (магістерським) рівнем	31
	За 3 (освітньо-науковим/ освітньо-творчим) рівнем	0
3	Контингент студентів на всіх курсах навчання	3352
	на денній формі навчання	2171
	на інших формах навчання (заочна, дистанційна)	1181
4	Кількість факультетів	5
5	Кількість кафедр	21
6	Кількість співробітників (всього)	481
	• в т.ч. педагогічних	227
	Серед них: - докторів наук, професорів	39
	- кандидатів наук, доцентів	117
7	Загальна / навчальна площа будівель, кв. м	30883,6/6702,5
	Серед них:	
	- власні приміщення (кв. м)	30883,6/6702,5
	- орендовані (кв. м)	
	- здані в оренду (кв. м)	
8	Наявність бібліотеки (в т.ч. кількість місць у читальному залі)	832,8 (211)
9	Кількість гуртожитків	1
	кількість місць для проживання студентів	450

Запевнення

Запевняємо, що уся інформація, наведена у звіті та доданих до нього документах, є достовірною.

Гарантуємо, що ЗВО за запитом експертної групи надасть будь-які документи та додаткову інформацію, яка стосується освітньої програми та/або освітньої діяльності за цією освітньою програмою.

Надаємо згоду на опрацювання та оприлюднення цих відомостей про самооцінювання та усіх доданих до нього документів у повному обсязі у відкритому доступі.

Керівник ЗВО

Гарант освітньої програми

К.В. Балабанов

А.В. Балабаниць